

Первоцвіт

Чернігівська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка
Літературна спілка «Чернігів»

Фестиваль «Дотиком душі»

Первоцвіт

Поезія

Випуск 4

Чернігів
2020

Упорядники: **Михась Ткач**
Інна Аліференко

П 26 Первоцвіт [Текст] : поезія. Вип. 4 / Черніг. обл. універс. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Літ. спілка «Чернігів» ; [упоряд.: М. М. Ткач, І. М. Аліференко]. – Чернігів : Чернігівська ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2020. – 149 с. : іл. – (Фестиваль «Дотиком душі»).

До четвертого випуску альманаху «Первоцвіт» увійшли кращі твори учасників четвертого Всеукраїнського поетичного фестивалю «Дотиком душі», який відбувся наприкінці серпня 2020 року. Фестиваль започатковано Чернігівською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка й Літературною спілкою «Чернігів».

Внутрішній світ тих, хто любить поетичне слово та володіє ним, яскравий, багатогранний, насичений. До збірки увійшли вірші вельми різнопланові. Тут і філософські роздуми, й кохання, і любов до Батьківщини та пошана до матері, й милування красою природи, і гумор, і щось дуже-дуже неординарне, зрозуміле небагатьом, але ж таке щире та свіже, як той весняний вітер. Мова поезій також різна: від абсолютно простої лексики до хитромудрих словосплетінь, яким залишається тільки заздрити (білою заздрістю, ясна річ).

Одне слово: якщо ви шанувальник поезії та людина, не позбавлена емоцій і прагнення до розмірковування, – ця книга для вас.

УДК 821(477.51)

Валентина Грибенко

Пані Валентина – авторка п'яти поетичних книжок для дорослих та двох збірок для дітей. Друкувалася в літературних збірниках. Твори Валентини Грибенко звучали по обласному й Національному радіо. Багато її віршів покладено на музику самодіяльними композиторами. Лауреатка літературно-мистецької премії імені Любові Забасти, переможниця фестивалю «Поетичний рушник» (номінація «Присвяти»). Мешкає у Прилуках.

Квітка

Щось у цьому таке пресвітле,
щось у цьому таке просте –
в березолі квітка розквітла
і ще й досі вона цвіте.

Я не знаю як її звати.
Як з'явилась вона? Звідкіль?
І який геніальний автор
так придумав знімати біль.

О божественна режисура!
У маленькій квітці оцій –
і любов, і тепло, і зажура.
Ти зривати цю квітку не смій!

Здаватися рано

Здаватися рано. Старіти рано:
дарує Всесвіт мистецтво Леграна,
ще вміють руки тепло віддавати,
кружляють в слові квіток аромати.

Ще музики стільки в світ не пролито...
У поле кличуть волошки і жито.
Потрібно втекти з полону печалі,
розгледіти космос на пекторалі.

Мені б політати, помріяти ще б!
Щоб в захваті мліли і гори, і степ.
Звучать в мені флейта, фортепіано...
Здаватися рано. Старіти рано.

Піаністці

Так віртуозно, так філігранно.
Так феєрично і так блискуче.
Магія сонця, місяця грані.
Світ за прекрасним дуже вже скучив.

Форте й піано. Так таємниче.
Царство класичне. Тиша у залі.
З-під Ваших пальців – пахощі звуків.
Сяйво щасливе, тембри печалі.

О як натхненно! Справді – космічно.
Спахахи ритму, стримані сльози.

Музика – велич. Музика – вічність.
Шепіт Шопена. Сум Берліоза.

Так шедеврально. Так фантастично.
Так досконало. Дуже незвично.
Музика плаче, музика кличе.
Браво! Чудово, Ваша величність!

Монолог жінки

О скільки я діла б зробила...
Здувала б із ближніх пилінки.
Сховала б у шафу ці крила.
Не гаяла б я ні хвилинки.
Гостей би частіш зустрічала.
Торти готувала, еклери.
А доля укотре сказала:
«Це – місія! Слово й папери!
Це – служба. Працєю і корися.
Трудися й не ремствуй даремно.
Хай пахнуть ваніль і кориця
у когось на кухні... Ти ж ревно
працєю і працєю! Не для слави.
Бо оплески – то не для тебе».
О доле моя ти лукава!
Труджусь між землею і небом.
Не сплю серед книг-фоліантів:
виношую слів обереги.
Корона важкезна в таланту.
Це – альфа завжди та омега.
Впокорена, струджена, вперта –
шукаю у Всесвіті рими.
О слово, духовне опертя.
О творчість, ти – келія, схи́ма.
А поруч – і фатум, й фортуна,
душі таємничі санскрити,
і слова невидимі струни.
Без них я не можу прожити.

Валентина Григоренко

Ця проста і щира жінка народилася в селі Черниш Чернігівського району. Всі навчальні заклади закінчувала з відзнаками. Має економічну освіту, тому працювала на відповідальних роботах. Перші вірші написала у 12 років. Творчість пані Валентини різножанрова. Її поезія друкувалася в газетах, збірці «Цвіт папороті». Деякі вірші стали піснями.

* * *

Було усе, бо півжиття прожито –

я серце й душу людям віддала.

Був час, як з синім колосилось жито, і я, звичайна жінка із села.

Я дуже цінувала працю й гроші: двигун то вічний –

перше й друге теж.

Були випадки прикрі і хороші –

Добру і Злу ніхто не створить меж.

Багато Зла – Добро там виникає, Добра багато – виникає Зло...
А хто кому в моменті потокає? Всі хочемо –

в житті щоб повезло...

Дорогу собі кожен обирає... Всі хочемо – в житті щоб повезло,
Але без пекла не буває раю... Добро – воно ж бо вічне, вічне Зло.

Мене назвала жіночка – «колібрі». Маленька пташка...

Справді, я мала.

Але в душі є неповторні фібри, хоч я звичайна жінка із села.

В людей я вклала душу, вклала серце, люблю людей, такими, які є...

Я не змогла нести води відерце, тому несу любов, бо вона є...

* * *

Я віршів напишу мільйон про те – живий горів би

жар любові-квітів,

А з ним – горіло б серце золоте,

бо ми усі за все завжди в одвіті...

Світанок завтра, то який ти є? Чи людяність панує, чи насилля?

В майбутнє світло я проллю своє –

чудових квітів буде то насіння...

Ганна Демиденко (Ганна Верес)

Літературний псевдонім Ганни Демиденко – Ганна Верес. Саме під ним вона зареєстрована у Поетичному клубі при журналі «Дніпро». У поетичному доробку пані Ганни вісім збірок: «Калинова сопілка», «Три сонця», «Герої не вмирають», «Вони умирили двічі», «З Україною в серці», «Життя – не сон», «Сповідь душі», «Крізь гул століть». Її електронна збірка її творів «Криниця». Крім того твори пані Ганни вміщено в десяти колективних збірках: «Антологія сучасної української літератури», «Молюсь за тебе, Україно», «Опалені рими», «Понад усе нам Україна», «Наш піт береже піхоти кров», літературний альманах «Ічнянська криниця» (№ 7–8, 2018 рік), «Українська вишиванка», «Цвіт папороті», «Перед ворогом на коліна не стають», «На крилах душі».

Також поезію Ганни Верес часто друкували в газетах і журналах Полтавщини, «Кримській світлиці», «Голосі

України». «Літературному Чернігові» тощо. Пані Ганна – номінантка премії Панаса Мирного, дипломантка Всеукраїнського конкурсу «Українська мова – мова єднання» (2020). Учасниця Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» ім. Василя Стуса, обласної літстудії «Гарт», Ічнянського районного літоб'єднання «Криниця». Багато її віршів стали піснями.

Красою твоєю впивався Тарас

Чернігівська земле, пронизана наскрізь ти болем,
Сльозою рясною вдовиною вмига не раз...
Ти бачила кров і вогонь, і дикунські розбої,
Але ж упивався красою твоєю Тарас.

Чернігівська земле, твій біль, сивоокоглибокий,
Тебе, мов дитину, журбою не раз сповивав,
Але не спиняла ніколи до волі ти кроки,
Й під стяг боротьби кожен сміло до гурту ставав.

Чернігівська земле, в часи небезпек-лихоліття
Була ти завжди де найважче, на передовій,
Тебе не лякали пожеж історичних жажіття,
Хоч доля припала тобі, як у горі вдові.

Чернігівська земле, дорогу до власної волі
Ти густо встеляла тілами коханих синів.
Кували вони і тобі, і собі кращу долю,
Й тоді супостат від злоби зеленів-сатанів.

Чернігівська земле, красою своєю ти щедра,
І рівних тобі не було ще у світі й нема,
Святого Антонія тут загадкові печери*,
Що дух українства уже не дозволять зламать.

* Антонієві печери – печерний комплекс XI–XIX ст. у Болдиних горах у Чернігові.

Чернігівська земле, пізнала ти смак і недолі,
Й круті повороти навчилась долати в путі,
Та шлях боротьби нелегкий ти обрала свідомо,
Й легендою став град Чернігів укотре в житті!

03.01.2020

Плекаймо мову рідну

Плекаймо мову рідну, ту праотчу,
Якою перші вимовив слова
І слово перше прочитали очі,
З якою ти людиною ставав.
Плекаймо мами найніжнішу мову,
З якої казка й правда пророста
І найдорожча серцю колискова –
Твого народу пісня це свята.

Плекаймо ж мову і дітей навчаймо.
Цьому зрадіє і твоя земля.
Сьогодні це важливо надзвичайно,
Адже російська – то «язик Кремля»!
Плекаймо мову, що звучить пісенно –
Її мелодія колише небеса:
В ній шум прибою й спокій Наддесення,
І України вільної краса!

Плекаймо ж мову нашу, українську,
Адже вона – землі одвічний код,
Наш оберіг і незбориме військо,
Коли її шанує весь народ.
Плекаймо, якщо хочемо свободи,
Плекаймо, якщо мрієм про добро,
Щоб стати нацією – не лише народом,
Щоб нас єднали слово і Дніпро!

21.02.2020

В чім вина?

*Хто не кохав,
Не жив той до пуття...
І без гріха
Теж не бува життя...*

Заплетені в ледь видиму стежину,
Покликали їх в поле спориші...
Вона давно вже іншого дружина,
Та душі їх були і є чужі...
Нанижуючи вкотре незабутнє,
Куйовдить пам'ять збуджені думки:
Вона і Він... без планів на майбутнє.
Летіли їхні порізно роки...

Аж ось і жито... Морем розлилося...
Волошок очі крадуть височінь.
Ледь посивіле у обох волосся...
Це тут згубились щастя їх ключі.
Шукають... Шепіт... Рук і тіл сплетіння...
Гарячі і п'янки в обох уста...
Як душі їхні зустрічі хотіли!
Здавалось, ось життєва їх мета...

Устало поряд житечка колосся,
Ховаючи кохання слід у шаль...
О скільки ж пережити довелося!
Думки їх знов у молодість спішать...
А стежка споришева все чекала,
Поки по ній ітимуть Він – Вона...
Поволі й сонце в далині зникало
І міркувало: їхня в чім вина?

14.06.2018

Казка літньої ночі

Вкотре нам зоряну казочку виткала
Літня безвітряна ніч,
Жадно я ласку хмільну твою випила,
Що дарував ти мені.
Місяць, мов свідок, німий, присоромлений,
Око єдине прикрив,
Але душа, почуттям коронована,
Вже одягала сто крил,
Щоби піднятися вище від місяця
Й там відшукати свій рай,
Тільки сказати чомусь не насмілиться,
Що поєднатись пора.
Ранком, коли вже зірки поховалися,
Казка добігла кінця.
Ні, з почуттями таки ми не гралися?
Будем іти до вінця.

11.02.2019

Зоряна ніч

Ніч опустилась в долину,
Зоряну тишу пила,
Листя тверде тополине
Ночі торкнулось крила.
Ген заіскрилися води
Річки, що поруч тече,
То задивились на вроду
Безліч небесних очей.
Спить заколисане гілля,
Вітер між листям дрима.
Це загадкове довкілля
Дивом назвуть не дарма.

16.10.2014

Життя – це...

Життя – це не завжди пряма дорога,
І ти на ній – без досвіду турист,
Коли не знаєш, звідки ждять підмоги,
Та хтось тобі наказує: борись!

Життя – ріка, глибока, швидкоплинна,
Котра несе людину в майбуття,
Пливи й знаходь ті на шляху перлини,
Котрі б тебе будили до звияг.

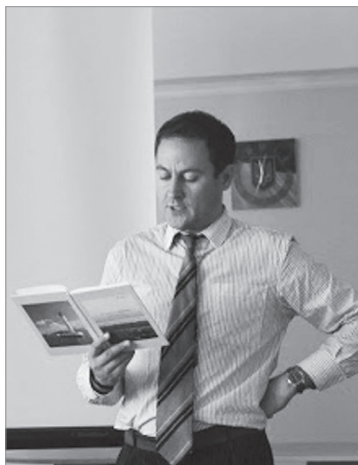
Життя – це дивовижно-хлібне поле,
Де між колоссям – зрілі полини,
Де чайкою кигиче власна доля,
Коли те поле в ранах від війни.

Життя – любов, велика і всесильна,
Готова ізцілить собою всіх.
Це шлях, важкий, від матері до сина,
Це божий світ у всій його красі!

Життя – це рани, іноді утрати,
Але і тут рятує нас любов,
Якою наділяє діток мати
І освятив давно Великий Бог!

14.01.2017

Іван Дерменжи

Живе в Одесі. У березні 2016 року видав першу книгу «Избранное», серпень 2017 року – «Синие и черные, как море...», травень 2018 року – «52 герца». Брав участь у «Мистецькому арсеналі», провів близько двохсот творчих вечорів по всій Україні та за кордоном.

Навчіться

Навчіться вчасно двері закривати –

уникнете тоді розчарувань!!!

І не тягніть до батьківської хати якийсь непотріб,

мотлох або рвань.

Звичайно, дуже важко розрізнити серед охочих марний пустоквіт.

Хтось буде навкруги завжди ходити і наче щиро плескати.

Привіт!

Привіт і найсолодше привітання,

і речі, від яких солодший чай.

А позаочі – ой, таке розкаже, та потім знову – типу вибачай.
А раптом розум затьмарить кохання,
і з ним ще важче раду собі дати.
Та все одно розчарувань вже досить –
навчіться вчасно двері закривати.

Віденська кава

Віденська кава... Було казково...
Чарівність, ніжність у серці Львова.
Жіноча врода, мить спілкування.
Така чудова та не остання.
Хай казка квітне та згине мряка.
Мої сердечні, за все вам дяка.
Тепло з душею навколо тане.
Ви всі найкращі, вино духмяне.
Поезій пісня та сокіл в небі.
Приємно, тепло, з тобою – тобі.
Моя красуня та королева.
Все буде добре, я в місті Лева.

Жінка

Провокативне запитання в повітрі стигне знов і знов.
Досить складне, у порівнянні: а що то є ота любов?
Це спокій, майже як у сейфі, або гармонія в собі.
Самодостатнє існування у безкінечній боротьбі.
Ні, ототожнення людини, підкорення усіх бажань.
Це те, що зовсім непідвладне для розумових коливань.
Та що ви, модне товариство, то наче вперше, як востаннє.
Знайти тут відповідь не можна – то філософське запитання.
Чарівний вечір йде до ночі, кав'ярня ніжно обіймає.
Вельмишановне товариство все вперто істину шукає.
І від трипільської культури все від початку йде по колу.
Вони в той час і в тому місці, в очах вогонь, він йде до столу.
Руді та не руді дівчата, веселі хлопці, танцюристи.

Талановиті режисери та всім ненависні юристи.
Філософи з дідівським стажем, чарівна відьма, що зі сцени.
Все тільки вперше – не востаннє, але служниця Мельпомени...
Її уста тендітно, ніжно піднесли гори до небес.
Пусті тіла, пустопорожньо, к коханню примус – то є стрес.
Є родовід, є покоління, є найрідніша в світі кров.
Тендітна українська жінка – вона і є ота любов.

Анна Дмитрук

Молода, енергійна, креативна поетка розповідає про себе так: «Місце народження – Чернігів. Спеціальність – учитель англійської мови. Пишу прозові твори з 2010 року, поетичні – з 2006-го. Публікації – міжнародний альманах «Зоряна криниця», літературний альманах «Pisатели-Fb», збірка «Первоцвіт».

З 2010-го граю в театрі-студії «Біла валіза», беру участь в адаптації п'єс, пишу власні п'єси, дві з яких наразі йдуть у театрі-студії «Біла валіза». Моя адаптація п'єси Торнтон Уайлдера «Довгий сімейний обід» 2015 року здобула перше місце на фестивалі аматорського мистецтва «Норов».

Пишу пісні (серед нагород – гран-прі Міжнародної корпорації «Зоряні мости», перше місце на міжнародному конкурсі композиторів)».

На вістрі леза нам балансувати...

На вістрі леза нам балансувати,
Бо по обидва боки – мул.
Скількох у себе він втягнув!
А деякі були ж крилаті!

А деякі були прозорі,
Мов той кришталь, що сонце відбива...
Але прийшли гіркі жнива,
Поглинуло хитких багнуки море.

У крайнощах втопилися всі ті,
Хто мав відвагу, та не мав балансу.
Ні переможці, ні раби не мали шансів,
Бо кожен в свій колодязь полетів.

Наш шлях проходить по отому вістрію,
Що розтинає світ на полюси.
Хто знає, може, й нам забракне сил
Пройти по ньому у своє обійстя...

Наліво звернеш думкою – вогонь!
Палає серце у горнилі болю
І сліпне розум тут від задовольень.
Що ж, смолоскипе, спробуй охолонь.

По інший бік – сніги сумління й волі,
Геть крижане усе, холодне і тверде.
Сюди раціональних шлях веде,
Без розмаїття, тільки «завжди» чи «ніколи».

На вістрі леза нам балансувати,
Серед магнітів, пугачів, принад...
Ми ще йдемо, і – що за дивина?
Що крок, тим більшого дорога варта.

03.07.2019

У скронях липи губляться зірки...

У скронях липи губляться зірки,
Виблискують, як справжні діаманти.
Цей вечір багатьох шалених вартій,
Хоч і шаленство є: сусіди-мастаки

Ховаються у гупання пісень,
Що їх писали для анестезії мозку...
Ховаються від правди, що їм тоскно,
Від того, що приніс їх день.

А день чудовий, бо вирує літо,
Чатує серпень, як чаклунка, над жнивами...
І вітер, пахощами п'яний до нестями,
Вибовкує всі таємниці світу.

Серпневі аромати натякають
На те, що світ цей бачив стільки щастя
І на мільйони голосів сміявся,
Що відголоски ненароком серце крають.

Але цей щем безцінний... Все живе
Об'єднує він у одну родину.
Агов, сусіди! Хто вам винний,
Що відрізаєте власноруч пуповину
Зв'язку зі світом?... Кожному своє.

У скронях липи губляться зірки,
Виблискують, як справжні діаманти.
Цей вечір багатьох шалених вартій,
І небосхил напрочуд говіркий.

22.08.2019

Звичка

Звичка страждати в'їлась у тіло,
Звичка до суму вп'ялась у душу.
Бранець змирився: мушу – то й мушу
Зносити все, щоб не боліло.

Біль став вже звичним, давнім знайомим,
Він дошкуляє, що тут поробиш?
Носить з собою сум і хвороби,
І негостинно вигнати з дому.

Та хіба можна? Чи стане сили?
Всі так живуть. Чи тобі невідомо?
Жити – терпіти. Все щось судомить:
Совість чи ноги... Хоч би носили!

Ще не набридло? Ще не приїлось?
Може, вже час перейти на дієти?
Зняти гармату страждання з лафета,
Зменшити гнів, трохи збільшити милість...

Милість до себе. Це для початку.
Милість до інших. Як стане сил.
Годі нести саморобні хрести!
Хтось має кинути в землю зернятка.

Хтось поливатиме зерна надії,
Хтось танцюватиме в полі квітучому...
Може, даремно ми себе мучимо?
Може, пора перейти вже до дії?

15.02.2020

Де ночує тиша

Тепер я знаю, де ночує тиша:
На кінчиках твоїх чорнявих вій.

Всепереможна – як не шаленій,
Вона історію кохання пише.

Тепер я знаю, де панує спокій:
У серці, що без заздрощів живе.
Якщо життя – то поле ігрове,
То заздрість – це зворотні кроки.

Якщо додати світанкових мрій
До фарб, якими день малює літо,
Тривожність може в вирій відлетіти,
А слідом зникне і душевний буревій.

Розбилися умовностей кайдани,
Щоб переплавитися у рішучість дій.
Життя – турботливий крадій:
Тепер я знаю – гояться всі рани...

20.06.2019, 04.40

Крок

У кожному твоєму русі
Бринить захоплення життям.
А я не можу ще без драм,
Проте життя вже не боюся.

Ти любиш сонце, вітер, сніг –
Вони для тебе побратими.
І я, за зброю взявши рими,
Також лишаю свій барліг.

П'янке повітря – командир,
Несе у різнобарв'я літа...
Природне коло не спинити.
Чи повні баки? Перевір.

Пальне для руху – то цікавість
І серце, вільне від тривог.
Зі світом ти завжди удвох.
Зробити крок один зосталось.

Напевне, буде злива...

Напевне, буде злива...
Ти чуєш, як гуркоче
Далекий і такий жаданий дощ?

Ти знаєш, я щаслива...
Встаю отак щоночі,
Вдивляюся у місяць, шепочу: «Не тривож».

Було достатньо болю,
Сталевим стало серце,
Солдатом стала жінка, забувши про тепло.

Але любов і воля
Жорстоким не дається.
Нав'язане безсилля, як мул, з душі сплигло.

Захмарилося у небі,
Захмарився характер:
Чужого не цураюсь, свого не віддаю.

Проте нема потреби
Напрузі нести варту –
Не схибити зі стежки, коли знайшов свою.

Вже скоро буде злива –
Сходивсь веселий вітер,
Припрошує стихія до кардинальних дій.

Агов, хмарино сива!
Ми – твої спрагли діти.
Зціли дощем надії сухі площини мрій.

Ганна Дроботущенко

Розповідь цієї жінки про себе така сама щира, як її душа і творчість.

«Я народилася сніжною зимою далекого 1954 року в історичному хуторі Безбородьків, що на Ічнящині. Виросла у великій любові моїх дорогих батьків, які навчили мене любити землю і людей, тяжку селянську працю та українську пісню.

По закінченні восьмирічки у неповних п'ятнадцять я випурхнула з родинного гніздечка й подалася у світ. Своє життя присвятила медицині. Живу і працюю в Ічні, та за першої-ліпшої нагоди поспішаю в рідний Безбородьків, де так легко дихається, де черпаю наснагу і силу для подальшого життя.

Улюблена пора року – осінь з бабиним літом та противною мжичкою, коли хутір, скинувши зелені шати, постає в золотисто-червоному вбранні».

Писати Ганна Дроботущенко почала у зрілому віці. 2012 року побачила світ перша збірка її поезій – «В обіймах осені», 2016 року – друга, з красномовною назвою «Хуторянка». Твори пані Ганни друкувалися в газетах «Деснянська правда», «Біла хата», «Живи з надією», «Отчий поріг» (м. Київ), журналі «Літературний Чернігів», альманахах «Первоцвіт», «Ічнянська криниця».

Ганна Дроботущенко – учасниця Ічнянського районного об'єднання літераторів «Криниця» (2003 р.), Чернігівської обласної спілки письменників (2017 р.); лауреатка літературної премії ім. Василя Чумака (2016 р.), дипломантка міжнародного проєкту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає на-роди» (м. Київ, 2017 р.), I, II та III всеукраїнських фестивалів-стартапів «Дотиком душі».

Безсоння

Безсоння мучить.
Шукаю суть.
Липкі, тягучі
Думки снують.
Чудна та й годі,
Знайшла коли.
Плетуть в народі:
– Не зберегли.
Чи не зуміли?
Мо', й не було
Того кохання,
Що загуло.
Ось тепер мучать
Ночі підряд
Думки тягучі,
Де низка зрад.

Знову безсоння
Котру вже ніч.
Стали в двобої
В темній неволі
Совість і я
Віч-на-віч.

Січень 2019 р.

Конвалія

Пахне весною.
На підвіконні
Квітне конвалія,
Як на осонні.
Білий дзвіночок,
Сили не марні,
Квітне росточок,
Ніби у травні.
Я поглядаю –
Серце радіє.
І відчуваю
Подих надії.
Ніжна конвалія
Квітне зимою,
Може, я знову
Буду з тобою?
Не в снах і мріях,
Насправді, може...
Бринить надія,
Як день погожий.
Бачиш, розквітла,
Хоч і в полоні,
Біла конвалія
На підвіконні.

Мамина хустка

Я мамину хустинку зберігаю,
Востаннє у лікарні запинала.
Щоб хустка мамин запах нагадала,
В закритому пакетику тримаю.

На жовтім полі квіти червоніють...
Цю хустку брат Кузьма привіз зі Львова.
Хоч потускніла гама кольорова,
І досі квіти мені серце гріють.

Коли у душу заповза отрута
І чаша болю сповнена до краю,
Обличчям до хустинки припадаю,
Вдихаю мамин запах призабутий.

І відчуваю неньчин дотик тихий –
Ласкавої, шершавої долоні:
– Все буде добре,

вгомонися, доню.

Моя молитва захистить від лиха.
Я мамину хустинку зберігаю...

Листопад 2017 р.

* * *

Не люблю шум великого міста,
Метушню, байдужі обличчя.
Мабуть, з іншого зліплена тіста
І не в тому живу сторіччі.

До душі більше тиша і спокій,
І відкритий назустріч погляд.

Може, винні в тім прожиті роки,
Де тебе вже немає поряд.

Зубожілі серцями й душами.
Кожен тільки про себе дбає.
До чужої біди збайдужені.
Чи то Бога в душі немає?

Я умию весь світ росицею –
На квітучих лугах збирала.
І живою скроплю водицею,
Щоб добрішими люди стали.

Жовтень 2017 р.

Мої світанки

Обіймає за плечі тиша...
Хутір спить.
Вітер сосен верхи колише,
Ліс шумить.
Прохолодні осінні ранки.
Я і світ.
Зустрічаю свої світанки
Край воріт.
А туман молоком розлився –
На гриби.
Місяць краєм на світ дивився –
Весь рябий.
Впали роси на пізні квіти
У саду.
Жовте листя ганяє вітер –
Череду.

Жовтень 2018 р.

Твори добро

Просила в осені поради:
Тягар життєвий як нести.
З'єднать розведені мости,
Пробачити образи, зради.

Мовчала осінь. Тільки вітер
У жовтім листі шелестів,
Немов сказати щось хотів.
Та промовчав. Враз жменьку
літер
Дощем жбурнув мені під ноги,
Що склалися в «твори добро».
І тягара як не було.
Легкою видалась дорога.

Лютий 2018 р.

Невеселий вечір

Опустився на хутір вечір,
Як з гори.
Обійми ти мене за плечі,
Пригорни.
Що я й досі ота єдина,
Ти збреши.
Не дивися котра година,
Не спіши.
Всі роки я зберу в долоні,
Як горох.
Сивиною срібляться скроні
В нас обох.
І минуле не повернути,
Хоч-не-хоч.

Що не можеш мене забути –
Не тороч.
Розвела нас злодійка-доля,
Як мости.
Відпускаю тебе без болю,
І... прости.
А за що – і сама не знаю.
За обох.
Все причину оту шукаю,
Що не вдвох.
Про кохання сказав, до речі,
В цім саду.
Невеселий у нас щось вечір.
Я піду.

Квітень 2019 р.

Фотоальбом

Фото пожовклі дивлюся,
Де ще маленька
Ганнуся.
Із кісничками
Косички,
Усмішка мила
На личку.
І у віночку
з колосся.
Вітер куйовдить
Волосся.
Мама усміхнена
Поряд.
Світиться ласкою
Погляд.

Господи,
Як же далеко
Час той
вїднесли
лелеки...

Листопад 2017 р.

Лариса Душак

Пані Лариса народилася в Чернігові. Закінчила Чернігівську СШ № 7. Від 1980 до 1995 року навчалася, жила та працювала в Сургуті Тюменської області (Росія). За фахом нафтовик. 1995 року повернулася в Чернігів на постійне місце проживання.

Учасниця Чернігівської обласної літстудії «Гарт», клубу «Поетичний бібліопростір «А+»» при Чернігівській ОУНБ ім. В. Г. Короленка та творчої ГО «Білі ворони».

Вірші пані Лариси друкувалися в обласній газеті «Деснянська правда», інтернет-виданнях «Біла хата», «Регіон. Спецкор», «Суспільний кореспондент», віснику VI Міжнародного конкурсу «Чатує в століттях Чернеча Гора», літературно-художньому виданні «Антологія сучасної новелістики та лірики України – 2017», альманахах «Скіфія», «Первоцвіт», «Мандрівні вірші», антології учасників Чернігівської літературної школи «Цвіт папороті», журналі «Літературний Чернігів» (№ 4/88, 2019).

Дипломантка I, II та III Всеукраїнських поетичних стартанів «Дотиком душі» (2017, 2018, 2019 роки) й Чернігівського обласного фестивалю-конкурсу української патріотичної пісні та поезії часів Революції гідності та АТО «Янголи світла» (третє місце в номінації «Авторське читання», 2017 р.).

Рипів станок, бабуса ткала

Рипів верстат у теплій хаті,
Бабуса ткала полотно.
По стінах тіні пелехаті
Стрибали, як німе кіно.

Рухлива ниточка із льону
Вкладалась щільно у рушник.
Він оберегом від прокльону
Найперший в хаті помічник.

Рипів станок, бабуса ткала,
Тремтіли втомлено вуста
А руки управлялись вдало,
Хоча робота непроста.

Думки роїлись в тиші спертій –
Як виживали на землі...
Вона кормила. Сивій смерті
Пручалися старі й малі.

Молились, клали хрест перстами,
Щоб одвести останню мить.
Тулились діточки до мами,
А їй за всіх душа щемить.

Від спогадів волосся дибки,
У серці жах і хуговій.
Здається, тихо плачуть скрипки,
А по щоці – сльоза з-під вій...

Рипів станок, бабуся ткала...

І тиша...

Гуляє вітер між старими вербами,
Осока щедро берегом зросла.
Хлюпоче річка об човни пощерблені,
Вода сльозою скапує з весла.

Замріяні дерева в річку дивляться,
Тінь берегом пливе собі навскіс.
Старезний дуб, мов дідуган на милицях,
На очерет натомлено навис.

У луках цвіт зомлів, пилком повіяло,
Розніжений спинився часоплин.
Лиш вітерець обдмухує, мов віяло,
І тиша... наче в світі ти один.

Носили матері синів...

Носили матері синів...
Під серцем мрію колисали,
Єднаючись в блаженстві снів,
Благословенних днів замало.
Викохуючи щастя мить,
Коли синами були вповні,
Не за себе душа болять,
До неба тягнуться долоні!

Ростили матері синів...
У хаті зіркою лампадка.
Надій тремтливий вогник скнів
За сина, Богові на згадку.
Молитву чули небеса,
Джерельним співом розлилася.
Розлука тінню нависа,
Аж зблідло злякано волосся.

Збирали матері синів...
У світ, пригодами потертий,
Щоб себе й землю боронив,
Долаючи страхи уперто.
Вдивляючись у ніч глуху,
У куряву стежок побитих,
Чекають на синів в страху...
Живими поверніться, діти!!!

Бує осінь

Бує осінь в Лизогубівському парку,
Блукають пари, неналякані дощем,
В кутках цілунками обмінюючись палко,
Тихцем доріжками кружляють ще і ще...

Грайливий вітер заклубочить кволе листя,
Невтомно граючись улюбленим м'ячем.
Спочити в парку завітала ніч імлиста,
А з першим променем розгублено втече.

Картатим килимом листки їжакуваті
Лягли й шепочуть залюбки осінній блюз...
Тремтливі вогники запалюють у хатах.
Мрійливий вечір поміж кленами загруз...

Надія Єрмоленко

Пані Надія народилася 24 вересня 1959 року в селі Скорінець Чернігівського району. За професією – бухгалтер. Живе в Чернігові. Дуже любить літературу, класичну музику та українські народні пісні. Пише оповідання, вірші, пісні, есе, гуморески – про все те, що торкається її душі. Бере участь в обласних та всеукраїнських літературних конкурсах. Учасниця літературної студії міста Чернігова «Гарт» і клубу «Співдружність муз». Твори Надії Єрмоленко друкуються в наших місцевих газетах. Також вийшла збірка її віршів та прози «Стежина».

Надія Яківна дуже любить природу, квіти, особливо польові. А ще хоче бачити нашу Україну сильною і квітучою державою.

Березень

Біжить березень біжком – білокосий, блакитноокий; брилик бузковий, блискотить білесенькою биндочкою. Безтурботний березень!

Біжить березень босоніж бездоріжжям, баюрами – березню байдуже. Блукає березняком, білить берізки біло-біло. Берези білосніжні, блакить безкрая, бездонна. Бавлячись, бряжчить березень бубонцем, бентежить берестянок. Бучно бенкетуватиме березіль!

Безвітряно. Бруняться барбарис, бузина. Бубнявіє брость бузку. Брунечки брунатні. Блищить бірюзою барвіночок. Бундючиться...

Безхмарно. Багните болото. Бігають бережком басисті болотяні бугайчики. Бадьоряться, бушують. Блукають бродом білошії бусли. Буслики, буслики, буслята! Безжурні. Бовтаються, бризкаються. Березень, брѳохаючись, бродить болотом; бач, береже буслів. Береже.

Байрак бору. Барикада бадилля, берести – барліг бурого! Біля барлогу бовваніють буркун, брусниця. Буки. Бавляться білочки. Бешкетують бурі бешкетниці.

Березень. Безжурний, бентежний, блакитноокий березіль!

Вересень

Велично, верхи, в'їжджає вересень – високий, всміхнений, витончено вбраний. Вишиванка вибілена, вишита вишуканим візерунком; венгерка вишнева, велюрова. Вродливий.

Вересень вигадливий – вабить вересом, васильками, веронікою.

Волошка височінь виткана вереском. Відчинив вересень ворота вірію. Відкрив...

Везе вересень вози врожаю. Вози виповнені вщерть – важкі. Вороні вигинаються. Вересень веселий – врожай виспів.

Вересень. Вистигли вишні, виноград. Вистоюється вино. Вересень виспівує; вітер вторить, виграючи вальси.

Вечоріє. Вже вітер-веселун вертить «вітрила» вітряків. Вечір вабить вологою.

В'язи, верби. Вибалок верболозу. Вітерець виколихує віночки валеріани, в'є в'юнку в'язіль. Ворухнулися віти. Вовчиця вивела вигуляти виводок. Вовченята великуваті – вискотять, вищать, вистрибують. Враз вовчиця, вишкірившись, вивела впівголоса:

– Ву-у-у-у! Ву-у-у-у!

Вона відчула: вдалині вештаються ведмеді.

Вовченята вмить вгамувалися, вигнулися, випрямили вушка, вслухаються... Вовки.

Вільшаник. Вільхи виглядають велично. Вони вдягли вабливе вересневе вбрання всіляких відтінків. Вбралися. Вивалена вітровієм вільха. Вилізла ведмедиця – вивела ведмежат. Ведмежата величенькі, вайлуваті, вовтузяться, виплигують. Ведмедиця вартує, відчуюючи вовчий виводок. Вартує.

Вересень. Вересень – врожайний; вересень – вбраний; вродливий вигадник – вересень!

Вишня

Під ранок вишня ніжно розцвіла,
А я так міцно спала.
Не чула, як весна прийшла.
А вишня пишно, пишно розцвітала.
Люблю цвітіння біле над усе.
Торкнуся ніжно я його вустами.
Спасибі, вишенько, за все,
Про що не можна мовити словами...

Їжачок

Їжачок мій, їжачок.
Кожушок із голочок.
Ти спинися, мій маленький,
Скуштуй грушку солоденьку.

Помилуйся: пахнуть квіти,
Вже скінчиться скоро літо...
Їжачок мій, їжачок,
Кожушок із голочок.

Світлана Камишна-Терещенко

Пані Світлана народилася 8 лютого 1960 року. Живе в Чернігові. За фахом учитель, має вищу категорію, звання методиста, тридцять років педагогічного трудового стажу. Викладає в реабілітаційному центрі для дітей з особливими потребами (діти слабочуючі та глухі).

Учасниця Міжнародної жіночої організації Soroptimist International. Президентка чернігівського жіночого клубу Soroptimist International (2014–2016 рр.). Має почесне звання «Жінка року 2016». Учасниця обласної літературної студії та поетичного бібліопростору «А+».

Поетеса, прозаїк. Вийшли три книжки запланованого літературного триптиху під спільною назвою «Райдуга життя». Перша книга – проза, що зветься «Таємниці жіночої душі», – була видана 2018 року. Це розповіді, описи, есе, замальовки. Друга частина книги – філософські роздуми, де авторка представляє своє бачення законів Всесвіту. Твори написані трьома мовами – українською, англійською, російською.

Друга книжка під назвою «Поезія душевних струн», що вийшла в лютому 2019 року, – це українські вірші, в яких відбилися всі сім відтінків райдуги нашого життя. Книжка має нотний додаток. До віршів пані Світлани була написана музика. Створені пісні неодноразово виконувалися різними співаками.

Третя книжка, написана російською мовою, називається «Территория чувств».

Світлана Камишина-Терещенко – учасниця Всесвітньої асоціації поетів, письменників, прозаїків «*Congrès Littéraire Mondial*». Друкує свої вірші на сторінках інтернет-журналу «*Congrès Littéraire Mondial*», визнана кращим преміум-автором. Творчий експерт Міжнародного журналу *Congrès Littéraire Mondial, Paris*. Лауреатка в номінації «Зимова рапсодія душі», має диплом Міжнародного конкурсу «Душевна поезія» (2018 рік), диплом лауреата в номінації «Поет читацьких уподобань» (I тур Всесвітнього літературного конкурсу «Ключ поетичної душі», 2019 рік). Лауреатка II ступеня II туру Всесвітнього літературного конкурсу в заключному етапі «Любові душевні пориви». Нагороджена літературною премією Міжнародного журналу *Congrès Littéraire Mondial, Paris* (2019 рік). Має диплом літературного українського конкурсу «Книга року – 2018» (III місце в номінації «Проза»).

Брала участь у III Всеукраїнському поетичному фестивалі «Стартап «Дотиком душі»», має диплом за 2019 рік.

2019 року у Видавництві книг «Лілія» вийшов альманах «Моя Батьківщина», присвячений Дню Незалежності України, де на трьох сторінках надруковано п'ять віршів пані Світлани патріотичної тематики, та альманах «Натхнення», де на чотирьох сторінках надруковано п'ять патріотичних віршів авторки. Також поезії пані Світлани увійшли до альманаху «Мандрівні вірші», де зібрано твори поетів Чернігівщини.

Було проведено низку презентацій книг Світлани Камишиної-Терещенко на базі міських бібліотек.

Весною пахне день

Весною пахне день серед зими,
І зацвіли вже проліски на диво.
Радіємо, дивуємося ми:
Поводиться природа ця грайливо.
І не бентежить лютий її суд,
Природа вабить весну і радіє.
У неї свої примхи, свій статут,
Теплом весни, як жінка, молодіє.
А вітерець наспівує пісні!
Спокусник! Він робити це уміє
Шепоче серенади їй у сні,
А день від того просто шаленіє.

Метушня

Все метушня, все пустота...
Життя, як птах той, пролітає.
Подивися – а де мета?!
А з віком, начебто, світає.
Усі зусилля – лиш парад.
Для чого?.. Важко зрозуміти.
І зупинитися б ти рад,
Але так звикли люди жити.
До чогось прагнем, біжимо
І часу плин не помічаєм.
Ось так усі і живемо.
Нас час назад не повертає.
А так хотілось би інакше:
Не бігти і не поспішати,
Дивитись в небо, бачить краще,
Між хмар замріяно літати.

І, споглядаючи, радіти,
Душею, тілом спочивать,
Та просто, люди! Просто жити!
І час прекрасний не втрачать.
Вдивитись в квітку і травинку,
І світ навколо помічать.
Не мить одну і не хвилинку,
А довго все це споглядать
Почути пташку, бджілку, мушку...
Усі вони до нас кричать.
Але не чує наше вушко.
Ми не навчилися помічать.
А все живе і все віщує.
Про все розкаже дивний світ.
Багато він чого дарує...
Ми ж губимося серед літ.

Світ на контрастах

Цікаво споглядати світ,
Різноманітно-кольоровий.
Десь темрява, ось сонця зліт,
Сумним буває він, святковим.
Світ, де сміються, плачуть де.
Там перемоги, тут поразки.
Хтось у реаліях живе,
Для когось світ – суцільна казка.
Хтось вчиться, з вірою іде.
Комусь таке життя набридло.
І доля кожного веде,
Хто споглядає, тому видно.
Все на контрастах, на вагах,
Тече і змінюється знову.
Життя на різних берегах,
Його, напевно, в тім основа.

Чекатиму на свято

Весна, весна, твоя краса
В собі несе небесну силу.
Ти неповторна і ясна,
Яскрава, ніжна, дуже мила.
Ти відкриваєш справжній рай,
Птахів веселих дивне свято.
На почуттях моїх зіграй!
Від хвилювань душа зім'ята.
Свою ти ніжність прояви –
Нехай природа душу зцілить.
Її відчую молитви
І, мабуть, зможу їй повірити.
Жду: пишно зацвітуть сади,
Бузок запахне, свіжа м'ята...
Весно-красуне, ти вже йди!
А я чекатиму на свято.

Пробач, Господи!

Пробач нас, Господи, пробач!!!
Спаси Ти грішні наші душі.
І кару нам за те признач,
Про те просити Тебе мушу:
Ти збережи цей дивний світ,
Людей, природу, море, ріки,
Знайди для нашої душі,
Для тіла також гарні ліки.
Не дай знущатись сатані
І хаос сіяти по світу.
Моя душа горить в вогні.
А в безладі їй вік горіти.

Почуй, Всевишній Батьку, Ти!
Не відведи лиця від люду.
Прошу, Всесильний: нас прости!
А я за всіх молитись буду.

Пробачте

Пробачте тих, хто вас образив.
Хто чимось просто дорікав.
Сказав одну, та гостру, фразу.
Хто просто очі відвертав.
Пробачте всіх, за все пробачте.
І хай не ваш то буде гріх.
Від того вам не стане важче,
Коли пробачите ви всіх.
Ми пробачаєм, нас пробачать.
Всевишній Бог і нам простить.
Про нас все знає він і бачить.
А нам би менше всім грішити.

Пробач, синок

Пробач нас, синку, за війну,
За нерозумних і пихатих.
Ми відчуваємо вину,
Що вас загинуло багато.
За те, що юні ви такі
Своє життя за нас віддали.
Брати, сини, чоловіки,
На захист ви країни стали.
Не виплакать нам сльози ті.
І кожна смерть – то в серці рана.
Такі красиві, молоді...
Болить душа не перестане...

Людмила Ковальчук

Народилася 30 травня 1989 року в місті Ізяславі Хмельницької області. 1991 року разом з батьками переїхала в село Воздвиженське Ямпільського району Сумської області.

Працювала листоношею, продавцем у магазині господарчих товарів, учителем та практичним психологом у школах Ямпільського району. 2012 року переїхала до смт Куликівки Чернігівської області, де продовжила педагогічну діяльність у ДПТНЗ «Куликівський професійний аграрний ліцей».

З липня 2018 року служить за контрактом у Збройних силах України.

Пише з дитинства, хоча, у зв'язку з багатьма обставинами, більшість творів втрачено. Перші публікації з іменем авторки з'явилися в «Газеті для жінок» та «Народній книзі поезій» (том I). А далі були сторінки районної, обласної та всеукраїнської періодики: «Поліська правда», «Гарний настрій», «Деснянська правда», «Сімейна газета», «Куликівщина аграрна»; поетичні збірки та альманахи: «За чашкою кави», «Трояндовий попіл», «Україні присвячую...» (частина 2), «Енциклопедія сучасної літератури» (частина 3), «Третій крок», «Гармонія».

Перша власна збірка поетичних творів «На «до» і «знаю ціни»» вийшла в січні 2018 року у видавництві «Лілія» (м. Хмельницький) накладом у 100 примірників. Значна частина повторних тиражів подарована військовослужбовцям та бібліотекам України.

Волонтерство, фотографія, поезія – невід’ємна частина життя Людмили Ковальчук.

* * *

Вже сьома весна війни з моїм катом,
Не давши плоди, облетить пустоцвітом...
І про тих, що мовчали чи встигли сказати,
Лиш портрет і медалі залишаться дітям...

Вже сьома весна війни з моїм катом
Вплітає то срібло, то сталь у волосся...
І кров’ю кипить, і гримить в канонади...
І плаче дитинно, ще й звіром голосить...

Вже сьома весна війни з моїм катом...
Не давши плоди, облетить пустоцвітом...
Ох, мила Вкраїно, нам треба вставати!
Наплакались вдосталь! Боротись і жити!

Навчитись!.. Мовчати хоча би добу...
Не треба імен! Не треба: «Був другом!..»
Ніхто не припинить пекельну лічбу!..
Розкажуть про все... І не падати духом!..

Не треба у стрічку, з якого він краю...
Бо раптом родині сказати не встигли...
Тихіше – я прошу, тихіше – благаю...
Хай буде «таємно» і буде «під грифом»...

А горе і біль вже не матимуть строку...
Навчіться мовчати, ну хоч би добу...
Горітиме свічка, молитва за спокій...

Разом проженемо москальську юрбу!

* * *

Які, на ваш погляд, вірші-одноденки:
Про радість безмежну чи пізнє зізнання?
Про Всесвіту велич чи тільки у жменьку,
Про тихе таке, що співають мовчанням?

Можливо, про зустріч коротку, завчасну
Або ж діячів із широких екранів?
Про шепіт молитви чи краще про гасла,
Про дружбу, що вперто не бачить кохання...

А раптом про те, що стається щоденно:
Про дощ, хуртовини чи диво-сніжинку...
Про зоряну ніч... бо надворі вже темно...
Про мужніх героїв чи слабкість і жінку?

Які, на ваш погляд, вірші-одноденки:
З коротким рядком, де римоване слово?
Чи, може, лиш ті, що диктує серденько?

Мовчу. Щось казати на це не готова...

* * *

Непрохане болем вривається в стрічку,
Сьогодні їм вкотре збирати всі сили...
Тримає портрета дитина-трирічка –
Дорослий синочок майора Кизила.

Хова гіркі сльози дружина Героя –
Душа не сприймає сумні роковини...
Чекає з війни, щоби разом, їх троє,
Любити до скону свою Україну!

І кожній новині додати б субтитри:
Сильніше за зброю – чекання із тилу.
Німими вустами шепоче молитву
Велика родина майора Кизила...

Пам'яті старшого бойового медика сержанта Клавдії Ситник

Відрядження нове – небесна медрота,
Під білим халатом, ховаючи крила:
А раптом туди потрапляють трюхсоті...
Бо все ж може бути, усі надважливі...

Найважче дзвонити, пояснювать доні –
Додому везимуть не маму, а тіло...
Свічки хай горять на усіх підвіконнях,
Душа на те світло уже полетіла...

Відрядження нове – небесна медрота,
Там друзів багато, є там побратими.
Бої теж тривають... Нема лиш двохсотих!
Українське ніколи у жилах не стине.

Пам'яті майора Андрія Кизила

Форма дерев'яна, мамо, по Статуту, –
Нове маскування придумали для хлопців.
Ти, мамочко, не раз вийдеш поміж люде,
А їм же невідомо, що пишуть в похоронці...

Ти, матінко, ридання залиш поміж дощами –
Негоже увесь вік оплакувать Героя!
Ти, рідная, молись. Я поряд, тут, із вами –
Пташиною злечу або ж прийду з росою...

Я, ненечко, пробач, лишив тебе одну...
Характером удався – і про смерть жартую...
То тіло молодес, уквітчане в труну...
Бо ж, мамочко, Україна і більшого вартує.

Віра Козлова

Пані Віра родом із Сосниці Чернігівської області – батьківщини Олександра Довженка. Живе в Чернігові. Твори поетеси друкувалися в мистецькому журналі «Літературний Чернігів», антології «Цвіт папороті», «Антології сучасної новелістики та лірики України», літературних альманахах «Мандрівні вірші», «Первоцвіт», «Скіфія», віснику міжнародного конкурсу гумористичного твору «Що робить папірець...» та інших виданнях. Віра Козлова – учасниця Чернігівської обласної літературної студії «Гарт», творчого клубу «Натхнення» при Чернігівській ОУНБ ім. В. Г. Короленка, творчої ГО «Білі ворони», ВТС «Конгрес літераторів України».

* * *

Виболіло, вигоріло, вистраждалось, впало,
Розтяглося небокраєм за туманом,
Загубилося, як день у сонних сінцях,
І сльозою налилося через вінця.

Кликала... Журилася... Вертала мене хата,
Рушниками усміхалась... Та не знати
Хаті тій, моїй старій, забутій нені:
Не горнутися вже крилами до мене.

Хвірточка, й доріжечка, й бузок, і любий ганок...
Пеленою закриває й тихо тане.
Тільки квилить все і плаче голосніше
У захованих ночах скрипалька-тиша.

* * *

А де той будиночок, мамо?
(Луною лягло...)
Ми там із сестрою збирали
Весняне тепло.
А де, мамо, той моріжечок,
Веселий, м'який,
Де святом були для малечі
Зелені шовки?
Ми рвали на борщ молоденьку
Кропивку. Згадай!
Наш теплий такий, наш маленький
Усміхнений рай.
І в променях жовтого дива
Кульбабки цвіли.
Там сонячне щастя ходило.
І ми...

* * *

А лелеки крильми підпирають ізнов височінь,
Тихо ластиться день до веселої гілки дороги,
Впала слива в траву – у м'яку росянисту купіль –
Покотилося срібло й застигло на листі розлогім.

Ще цвіте небокрай, зачудований млосним теплом,
І сюрчать, і співають, радіючи, коники хором.
Набурмосився день, що небесне світило втекло,
Задуривши усіх, закотилось за сонячні гори.

* * *

А чого ж бо, мій миленький, зажурився?
Я до нього і так і сяк: «Усміхнися!»

Я до нього любисточком припадаю.
Чи він мене любитиме – ой не знаю!

Чи він мене любитиме – серце б'ється.
Кажуть люди, що забуде, не вернеться,

Кажуть люди, як поїде – не згадає.
Засумує барвіночок в тому гаї.

Засумує барвіночок за тобою,
А я буду розмовляти із журбою.

А я буду розмовляти – сонце низько,
Там вінки плетуть дівчата – зоря блисне.

Там вінки плетуть дівчата на кохання,
А я звечора чекатиму до рання.

А чого ж бо, мій миленький, як затявся!
Нехай кажуть – не прикажуть. Повертайся!

Підійди до мене, стань близенько.
Вечоріє. І роса тремтить.
На пів неба розлилась веселка,
На пів неба, чуєш, щастя мить!

У твоїх долонях ціле літо,
У твоїх обіймах світ застиг.
Тихим надвечір'ям оповиті
Трави м'яко стелють оберіг.

І вже ось, якраз на тому боці,
Де у вербах прихисток човнів,
В річечку змочити ноги босі
День щасливий втомлено забрів.

«Ще пісень!» – сміється юний Вересень,
Розіп'яв шатро на тому березі,
Зазиває бджіл солодким вересом.
Весело!

Падугу будує день, нагадує,
Що музичні вечори з цикадами
Перенесено чи то відкладено.
Так і є.

Ворони розказують за горами:
«Вже вітрами небо переоране».
Зацвітуть усі чотири сторони
Зорями.

Олена Коленченко

Народилася 10 березня 1975 року в мальовничому містечку Новгороді-Сіверському на Чернігівщині. Закінчила Ніжинський педагогічний інститут ім. Миколи Гоголя. За фахом – біолог, за покликанням – педагог і поетеса. Викладач у Новгород-Сіверському медичному коледжі. Вірші почала писати зі шкільних років. Поезії пані Олени друкувалися в районній газеті «Сіверський край», у літературно-художній газеті «Гарний настрій», обласній газеті «Чернігівщина», українській газеті «Культура і життя». Співавторка 15 колективних збірок та альманахів. Учасниця фестивалів «Українські передзвони», «Ірпінський Парнас», проєкту «Мандрівний поетичний бібліопростір «А+»»; дипломантка II та III стартів «Дотилом душі», лауреатка літературного конкурсу «Зачарована Десна». Авторка поетичної збірки «Небо в долонях».

Візьми мене за руку й поведи

Візьми мене за руку й поведи
Туди, де зорі у вінках багряних,
Де сонна річка починає ранок
Легеньким сплеском тихої води.

Де ліс іще закутаний в туман,
Де сонний Мавці вітер чеше коси,
Де ще ніким не питі повні роси,
Де небо синій напина екран.

Візьми мене за руку й поведи
На ті стежки, що квітнуть чебрецями,
Де і чужі цілуються серцями,
Де пахнуть щастям трави і сліди.

Візьми ж мене нарешті й поведи
Туди, де щастя сходить едельвейсом,
Де світ увесь ізітканий із весен,
Де будем ми єдині назавжди!

Візьми мене за руку й поведи!

ТИ і Я

Знов над містом сонця злива.
День пливе у два весла.
Почуваюся щасливо.
Я – Весна!
Ген Десна човни гойдає,
Гай чекає солов'я.
І душа моя світає.
Я – твоя!
Світ!.. Хіба осягне думка –
Степ і гори, і моря...
В небі голуб і голубка.
ТИ і Я!

Ми не можемо бути іншими

Вже так хочеться цвіту повені,
В небі жайвора з диво-піснею.
Заплелись щоб у серці промені,
Зав'язались коханням виспілим.

І не треба років нам лічених.
Весна знову — як хвиля з юності.
Зустріч долею наша мічена
І завершиться незабутністю.

Ми не можемо бути іншими,
Наше небо для нас і тільки.
Колись, може, ми станем віршами,
Чи деревами — гілка до гілки.

На березі

Десна несе води неквапно туди, де Дніпро.
Ріка, як струна, подих вітру — і вже забринить,
Як пісня, як слово, як заклик творити добро,
Бо як же на світі добро обминаючи жить!

Мій берег високий, до обрію в'ється ріка,
На спині хвилястій несе і задуму, й тривоги.
В долоню твою угортається тремко рука,
Рука у руці — і постелеться м'яко дорога

Чи берегом цим, чи куди понесе течія,
Бо серце, як завше, готове до втомливих мандрів.
Та поки ця річка й жадане на вухо «моя...»
І вже неважливо, що буде, що станеться завтра.

У твоїх долонях

В твоїх долонях — усенький світ,
Де кожний порух — висока нота,

Де липи трусять цілющий цвіт
У ще порожні бджолині соти.

В твоїх долонях затишно всім –
І думці, й птиці, й моїм тривогам...
В твоїх долонях небесний грім –
Як щире слово самого Бога.

Ні в день розлогий, ні в ніч прудку
Ніхто не зможе у нас украсти
В твоїх долонях, як в сповитку,
Хай ще мале, але наше щастя.

Ніжність

Надвечірній затишок світу
Будить тиха мелодія літа.
Розливається тепло, іскристо
Аж до неба, де зорі намистом.

Цвітуть мальви у місячнім золоті,
А на серці, як завжди, молоді.
Помаранчево-абрикосово
Від землі і до неба просині.

Ще ромашково білосніжиться...
Я у літі і хочу ніжності.

Про чорне й біле

Море. Безкрай. Берег кам'янистий.
І за обрій вечір заплива.
Так просторо, тихо і врочисто,
І душа чекає на дива.

І, здається, світ цей добротканий,
Той, який намарив сам Творець.

І сприймаєм ідеал як даність,
Як краси довершений вінець.

Хоч насправді чорне є і біле,
Зойка правда на штиках хули.
Може, ми не так як слід любили,
Доростали, та не доросли.

Боже, дай нам мудрості і віри,
Врозуми нечесних і лихих.
Світ великий, та такий вразливий.
Збережи його для нас усіх.

Наталія Коса (Супроненко)

Пані Наталія народилася в селі Горностаївка на Чернігівщині. Закінчила НУК ім. Марії Заньковецької (1994) та ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка (2015).

Авторка збірок «Вірші без редакції», «Право на щастя, або роздуми сучасної жінки». Також її вірші і проза увійшли до колективних збірок «Цвіт папороті», «Ну що б, здавалося, слова...», «Мандрівні вірші», «Литаври», «Post skriptum».

Учасниця літературних студій «Гарт», «Пост скриптум», «Натхнення» та поетичного клубу «Бібліонпростір «А+»». Живе і працює в Чернігові з 1995 року. Перше місце роботи – Чернігівська універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка.

* * *

Коли я була маленькою
І не боялася мріяти,
Я не боялася діяти,
Коли я була маленькою.
Сільською
Наївною дівчинкою.
Дивилася в небо із зірками,
Не встидалася бігати босою,
Умиватися дощем і росою...
Коли я була маленькою.
Неспамороченою...
Невразливою.
Коли я була
Щасливою.

16.01.2020

* * *

Коли ви бачите дівчину
Із оберемком квітів
Чи молодого хлопчину...
Не поспішайте радіти...
Може, то факт побачення,
Може, то щастя сльози..
А може?... то факт пробачення...
Прощання в життєвій дорозі.
Ніколи не знаєш причину
Тих оберемків квітів.
Коли ви побачите дівчину
Чи молодого хлопчину...
Не поспішайте радіти...

* * *

А де, жінко, твоя сукенка?
Та, що біленька?
За візочок дитячий зачепилася,
На зручні штани замінилася.

А де, жінко, сережка?
Золотенька?
Дитя з вухом бавилось...
Загубилася.
А де, жінко, туфельки?
На підборах височеньких?
Довга з ранку до вечора
Стежечка..
Мокасинами замінилися.
А де твоя, дівчино, коса?
Наче прач, товста?..
Довга...
Із дня до ночі дорога.
Мала, коли дівчиною була...
Та жінкою стала.
Обрізала...

* * *

Якщо у тебе цироз,
Це ще не гарантія,
Що ти не помреш
Від інсульту
Чи не потонеш...
Не схопить
Маніяк...
Життя –
Воно без
Гарантій...
Тим і прекрасно,
Тому треба жити,
Особливо коли
Все чудово.
Кожен день,
Кожну мить,
Як останню.
Радіть,
Бути активним

У своєму чеканні
Кращого...
Вивчити мову,
Грати навчитись
На фортепіано...
І не забувать:
Кожна мить
Може стати
Останньою...
А може,
Попереду
Незбагненна,
Чудова
Вічність...
Тому будьте
Із життям
Взаємно ввічливі...
Шануйте, цінуюте
Кожну
Його мить.

18.04.2019

* * *

Дівчинко, може, воно
Без кохання простіше?
В шлюбі з нелюбим,
Із нелюбом жити?
Серце твоє тоді
Калатає тихіше
І за невдачі його
Не болить.
А ночі?
А ночі...
Вони всі
Однаково

Темні.
Очі?
Очі
не світяться...
Серце ж бо
Не горить.
Дівчинко!
Із некоханим
Зручніше.
Так споконвіку
Велось,
Так навчали
Жінки...
І віддавалися,
І розплітали
Волосся...
Діти родились
І в полі
Лились колоски.
Сходило сонце,
Ночами
Присвічував
Місяць...
Тихо про щось
Шепотіли зірки...
Плакало небо,
І в океани
Спливали
Річки.
Дівчинко,
Некохані
Не ранять.
Слово
Образливе
Їх не болить...
Тільки от,
Дівчино,
Може, і ти
Некохана...

Може, й
Йому
Неудача
Й удача твоя
Не болить?..

* * *

Осінь жінки – час шарфів
І парасолей –
осіннє соло.
Вже від плодів
У неї вільні руки.
Осінні звуки,
Осінні кольори яскраві.
Жіноча осінь
У красі, у силі
Й славі.
Пора жіноча –
Золота пора...
Там можна взяти
Пензля і пера
У вільні руки...
У жінки осінь
Точно не для скуки.

* * *

А мого діда немає фото.
Загинув дід, в Дніпрі
Потонув...
Не знищили у 37-м...
В 39-м родилась мати...
Немає фото, бо у землянці
Було так сирі
і бабі, й мамці,
І ще троє діток
Хотіли хліба...

У 43-м
Загинув дідо...
Ні, не героєм –
Простим
Солдатом.
Між сотень тисяч
Дніпро загатив...
А вже за місяць...
Дніпро замерзло...
Нема героїв...
А діти мерзнуть
І хочуть їсти,
І просять хліба...
Лишилась баба,
Немає діда...
Чи й дід?
Йому ж бо
Лиш 38...
А бабі...
Тільки лиш 32..
Сказати важко,
Сказати грішно...
Не героїня
І не вдова...
Ні похоронки,
Ні тої звістки...
І рано всивіла
Голова...
Четверо
Діток
Хотіли їсти.
Ні тобі виплат...
І де ж ті права?
«Пропав без
вісті» –
Так написали...

Так офіційний
Лунав вердикт...
Сусід же...
Бачив...
Як дід загинув..
У 38...
Загинув дід.

Володимир Кравченко

Народився 21 червня 1988 року в Чернігові. Закінчив загальноосвітню школу № 10, паралельно вчився в художній школі, після – навчався в училищі №15 за спеціальністю декоратора, потім здобув вищу освіту у Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Початкова освіта та образотворче мистецтво». З самого дитинства займається живописом і поезією, творча та натхненна людина, повністю віддається мистецтву. Під час навчання в ЧНПУ неодноразово брав участь у поетичних конкурсах, організованих університетом.

2016 року вийшла у світ збірка поезії Володимира Кравченка під назвою «Для суспільства нового». 2019 року була видана друга збірка поета під назвою «Про те, як надворі дощ моросить».

Наразі Володимир бере участь у різних поетичних зустрічах та конкурсах, таких як поетичний стартап «Дотиком душі», організований та проведений Чернігів-

Без тебе я сам не свій,
без тебе я – це вже не я.
І як би я не хотів,
я не в змозі забути твоє ім'я.
Один дзвінок телефона,
і ти або сумний, або веселий.
Один дзвінок телефона
змінює світ, відчиняє двері...

За вікном великого міста

За вікном великого міста
на безлюдних вулицях і в нескінченних заторах
звабливі красуні втрачають цнотливість,
шукаючи щастя на великих бігбордах.
В однокімнатному царстві
бестселеру бути, мила, не парся.
Сценарій готовий, прописані ролі,
старий режисер витягне зброю
і блакитний екран зафарбує любов'ю.
Не варто боятись, якщо ти вродлива,
оператор не зможе занапастити.
В кіно моделі виглядають щасливо,
а по життю – понуро і розбито.
Гучі і Прадо уже не лікують,
амфетаміни уже не вставляють,
чим далі і глибше партнери цілують,
тим гірше і гидше вони виглядають.
Кольорове життя втрачає свій колір,
яскраві наряди стають просто сірі.
Вітон і Габана, Діор і Армани
із чарівних жінок роблять вітрини.
За вікном великого міста
на безлюдних вулицях і в нескінченних заторах
звабливі красуні втрачають цнотливість,
шукаючи щастя на великих бігбордах.

А колись настане день, і прокинеться весна,
Я побачу за вікном, як всміхається вона.
Вимкніть все світло, завершена гра.
Немає героїв, усюди війна.
Одні депутати – велика стіна.
Безглузді закони, темна діра.
Сказавши просто: «Се ля ві!»,
Втомившись від життя і драм,
Ключі залишив на столі і недописаний роман.
В своїм дірявому пальті, намацавши старезний план,
натиснувши тугий гачок, залишив світ останній з могікан.

Забувши спокій і любов, він дивиться в похмуру даль.
А на дивані спить весна, і на трюмо стоїть бокал...
Прямо з майбутнього в сліпу сьогоденність,
до біса розпутну томливу даремність,
до біса надію на світле життя!
Сонце сідає, навколо зима...
А колись настане день, і прокинеться весна,
Я побачу за вікном, як всміхається вона.

Ірина Кулаковська

Авторка поетичних збірок «Скіфія Висохлих Сліз» та «Нехай проллється сніг». Дипломантка Міжнародного літературного конкурсу «Гранослов». Лауреатка обласного конкурсу «Краща книга року». Поезії пані Ірини друкувалися в обласних та всеукраїнських періодичних виданнях, альманахах, колективних збірках. Деякі вірші покладено на музику чернігівськими музикантами: народною артисткою України Мариною Гончаренко, бардом Іриною Єременко, рок-співачкою Оленою Івановою-Райською (Лена Іванова), сестрами Інною і Тетяною Чабан.

Мешкає в Чернігові.

* * *

Жінка, яка чекає, пестить вологий місяць
Крізь запотілу шибку пучками змерзлих рук,
Міряє кліть кімнати, здобу безсоння місить
І так пожадно ловить кожен сторонній звук.

Жінка, яка чекає, ходить по крайці ночі,
Ніби по крайці моря, й слухає плеск вітрів.
Лиш страхітливі тіні, збурені поторочі,
Попіл їй сиплють в коси, зморшки кладуть між брів.

Жінка, яка чекає, бовтає в каві втому,
Палить свічки, волає відчаї молитов...
Тільки глухе відлуння трощить дрімоту дому.
Тільки в старенькій грубці жалібний стогін дров.

Жінка, яка чекає з мандрів свого скитальця,
Зводить піщані вежі, ниже разки годин.
Тихо змиває ранок тусклих зірок дзеркальця,
І ціпеніє промінь в білі її сивин.

* * *

Якби з мовчань будували замки,
Які б були в них надійні стіни!
Їх не сточили б ні час, ні зливи.
І чорні ордища ворогів
Не увірвались на крилах горя.

Якби з мовчання росли дерева,
Які б були неосяжні хащі,
Що і за обрій би забредали.
А в непроглядних, мов ночі, кронах
Ховало б сонце свої печалі.

Якби з мовчання пошили мешти,
Довіку, певно б, їх не зносити,
Не стерти в кров об мультке каміння,

Не загубить на грузьких дорогах
У вереміях поневірянь.

Але ні замку, ні навіть хижі,
Але ні деревця, ні травини,
Лиш ця пекуча важезна тиша
На плечі тисне,
У скронях б'є.

Стою босоніж десь на узбіччі.
Дивлюсь, як гасне в масних калюжах
Дня недогарок.
Змиває хлюща
Вже й не згадати чії сліди.

* * *

І коли вже не стане сліз, по щоках потече пісок,
І зміїне сичання хвищ з ним зіллється в тужливій пісні.
Знов здуватиме буревій із сузір'їв легкий пилок.
Знов змерзатимуть у один вечори безпросвітні, прісні.

І коли вже не стане слів, щоб вихлюпувать молитви
Крізь нуртуючий дикий біль і видіння чудні пророчі,
Місяць вистелить наші сні шелестінням сухим трави,
Ворон виклює нашу яв з розпростертого тіла ночі.

І коли вже не стане сил, щоб хоч кволий зробить ковток,
І вода, ледь торкнувшись вуст, так повільно сповзе по шиї,
Ніжне марево білих див в тихий наш зазирне куток
І прозорим міцним крилом помережить волосся й вії.

І коли вже не стане нас, вічних страдників власних дум,
І коли нетривккі життя щезнуть в рвйному часоплині,
Мов крізь сито, з пір'їстих хмар облітатиме сніжний сум.
Тінь моя віднайде причал ув обіймах твоєї тіні.

* * *

Він уже не зарадить, цей пізній наляканий сніг,
Що, мов кволе лоша, поривається спертись на ноги,
Чи дрижить білим мохом на схилах продавлених стріх,
Чи судомно хапає розірвану рясу дороги.

Він сахається рухів, виття безпритульних вітрів.
Він стидається часом незграбності власного тіла.
Відболівши давно, і пишноту згубив, і надрив.
І зіщулювся в купку під тьмяним промінням світила.

Він утратив і хрускіт, й наївну печаль чистоти.
Об сухе огудиння уцент розпанахавши крила,
Обіймав пустирища, вкривав електричні дроти,
Осипався в багнюку приречено якось, безсило.

Ми не встигнем лишити на ньому відбитки слідів.
Він опівдні помре з ледь вловимим придушеним схлипом.
Недолугий цей сніг, що так тяжко й повільно летів.
Він нічим не зарадить. Запізно й намарне він випав.

* * *

Додивися мій сон, добреди в нім зі мною до краю
Перестиглої тиші, що скресне в дзеркалах калюж,
Доки зморений вітер мотлошить налякану зграю
Облинялого листа і зиркає місяць довкруж.

Допиши мій... не вірш – липкий згусток одвічного болю,
Що стискає, що б'ється в сильцях говіркої душі,
Поки шиють тумани молочну воложисту льолю.
Лиш половину надій теплим доторком не воруши.

Догортай мою осінь – пожовклу обтіпану книжку,
Де в м'якій палітурці тайнописи спраглих дощів.

Де задавнений острах в рядках розкришився, припишкнув,
А гербарій проміння між аркушів прілих дотлів.

Достели мені постіль легкими снігами дрімоти,
Хай лягли на чоло темні зморшки непрошених дум.
Я в собі вже несу половину твоєї скорботи,
Я ковтаю по краплі густий полиновий твій сум.

* * *

Після мене залишиться сніг – спопеляюча болісна втіха.
Біле згарище пізніх троянд, в чорних ранах тонкі пелюстки...
Десь пір'їсті кружлятимуть сні, на подушку сідатимуть стиха
І вмерзатимуть в аркуш вікна ненаписані кимось рядки.

Після мене залишиться сніг – несходима сліпуча пустеля,
Що огорне химерним крилом розпанаханий в кров круговид.
На рипучу іскристу крупу січень тоскні слова перемеле.
На барханних горбах кучугур буде жевріти сонячний схід.

Після мене залишиться сніг – непоборна всевладна стихія,
Що викручує руки дубам, що зриває, мов шапки, дахи.
Підперезаний відчаєм світ на верткі порошини розвіє.
Перев'яже крохмальним бинтом інкрустовані сіллю шляхи.

Після мене залишиться сніг. Витікатиме ніжно крізь пальці
У грузький схарапуджений вік, ніби цівки ледь теплі води.
І дріматиме в піняві час. І годинник застигне в мовчанці.
Після мене залишиться сніг і твої неვიгойні сліди.

* * *

Блукаю в театральних закапелках,
Втікаю в затінок від фальші буднів.
Тепла торкаюсь кінчиками пальців,
Вливаюсь в затишок вечірній ілюзорний

І в голоси притлумлені,
І в світло приглушене...
Вплітаюсь, розчиняюсь...
Витрушую ретельно у вбиральні
З волосся косі погляди нещирі.
Змиваю сльози вдаваних емоцій
І відстібаю усмішку, як брошку.
Тут гратиму не я,
Отож сьогодні я маю шанс
Лишитися собою.

Марина Лапай

Народилась 11 січня 1996 року в Чернігові в сім'ї вчителів. Почала писати вірші з 5 років. Перша збірка «Промінець сонця і добра» побачила світ 2007 року. Також твори Марини Лапай було надруковано у збірці віршів юних поетів Чернігівської області «Первоцвіт» (2008).

Під час навчання в Ніжинському обласному педагогічному ліцеї двічі ставала переможницею конкурсу «Славні нащадки Тараса» (2012, 2013).

Навчалась у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя на філологічному факультеті.

Вірші Марини Лапай друкувалися в журналах «Наш український дім» та «Літературний Чернігів» (2015, 2016, 2020).

2019 року закінчила Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка.

2020 року стала лауреаткою премії імені Василя Еллана-Блакитного в номінації «Література». Наразі працює у школі. Продовжує активно займатися творчістю. Учасниця «Клубу анонімних авторів» у Чернігові.

* * *

Забуваються дні і змивають дощі сліди.
Мов терновий вінок, одягаю на себе дати.
На межі сновидінь залишаєшся досі ти.
Я тобі не пишу, бо не маю куди писати.
Щось зі мною не те. Перекреслюю все і всіх.
І ламати старе легше іноді, ніж здається.
Після сотні дощів, на безмежжі усіх доріг,
Ти – єдина незмінна безодня в моєму серці.

* * *

Змінився час. І ми змінились теж.
Не тягнемоя до небес по зорі.
Лише шукаємо колишніх меж
у лабіринтах згублених історій.
Стираються і люди, і міста.
Ми вкотре беремось за чистий аркуш...
І пишемо забутого листа.
Змінити почерк не виходить. Марно.
Лише десь там, у глибині душі,
Існує ще одвічна віра в диво.
Що стануть колись рідними чужі...
Що все здійсниться. Навіть неможливе.

* * *

Попіл і пил десь там розвіває вітер.
Знаєш, тих спогадів, певно, ніщо не варте.
А я просто так хочу з тобою поговорити...
Знаєш, мені потрібно так мало знати.

Знати, що в тебе все добре. Хоч на хвилину...
Просто писати листи тобі, а не в нікуди.
Все тимчасово. Нікому ніхто не винен.
Я і сама хотіла б тебе забути.

Тільки не спиться. Набридли зимові зливи.
Мені залишається жити, писати повісті...
Дай мені слово просто бути щасливим.
І не зникай з радарів, принаймні повністю.

* * *

Над містами застигла самотня злива.
Забувається те, що пора забути.
Твоя усмішка надто мені важлива,
Важливіша за ціни чи курс валюти.
Важливіша за те, хто кому що винен,
Всі слова і образи ніщо не варті....
Але ті, хто з тобою, і вполовину
Не бачать того, ким ти є насправді.
Десь у небі завмерли холодні зорі.
І насправді в житті все доволі просто...
Хоч у кожного – присмак своїх історій,
І цей травень нас палить крізь час і простір.
Знову день і дорога у невідоме.
Загубились думки у обіймах тиші...
Твоя усмішка надто іще вагома
Для моїх неймовірно спонтанних рішень.

* * *

Ти мене не шукай. Я сьогодні тобі не дозволю
У душі моїй вкотре пошарпати струни до дна.
Відвертаюсь і вкотре стискаю долоні до болю.
Так, у щастя, давно вже відомо, потрібна ціна.

Догорають мости... Я давно вже втрачаю рахунок
Усім втратам, поразкам... тому, що колись не збулось.
Просто п'ю це життя – хоч терпкий, але бажаний трунок.
Аби бути щасливим, навряд чи потрібен ще хтось.

Ти не злись... Знаєш, я надто добре тебе пам'ятаю.
«Ну а, може, якби...» Прощавай... Крізь безмежжя доріг

Пахне вечір дощем і наповнює душу до краю...
Я тебе відпускаю. П'ю чай і чекаю на сніг.

* * *

Розчиняється день в хаотичних миттєвостях світу.
І, здається, ще все може бути, принаймні колись.
Ти мене обійми і вдамо, що насправді ще літо.
Ти хоча б на єдину хвилинку зі мною лишись.

Хоч навколо сніги і так мало лишається часу.
Все на світі – таки тимчасова ілюзія сну.
Ти забудеш, так треба... І хай тобі трапиться щастя.
Ну а поки лишись... на хвилину... єдину, одну.

Зупинити б цю мить... Ніби просто спинити годинник.
Я заплющую очі, і дихає в спину зима.
Ти себе бережи, неповторна важлива людина.
Відпускаю долоні. Укотре лишаюсь сама.

* * *

Тільки небо в очах, і сьогодні чомусь не спиться.
Ти, звичайно, не мій, і я більше ніж не твоя.
Залишається час. Рівно стільки, щоб на дрібниці.
Починати, мабуть, забувати твоє ім'я.

Відраховую дні, переведені у години.
Тимчасовість людей вкотре знищує всі думки.
Забувати вже час... І нікому ніхто не винен.
Забувати тебе... тільки хочеться навпаки...

І усе буде добре... Усе буде добре, потім.
Витираю зі спогадів вперто твої сліди.
Зупиняється час. Перетворює все на попіл.
Ти себе бережи. Час палити усі мости.

Олексій Маслов

Народився 8 травня 1976 року в селі Янжулівка Семенівського району Чернігівської області. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту (нині – Ніжинський державний університет). Живе в Чернігові. Працює журналістом. Автор збірки віршів «Неси зірку» (2016).

СИМВОЛ

І за тих, хто не все і не зразу, але поступово
Зрозуміє: що не варто в ім'я Розп'ятого розпинати інших;
Що, як правило, відчуття ніяковості або просто болю
У подібних випадках часто вартує більше,
Ніж буквальне дотримання кодексів. І що вожді,
Цезарі типу Тиверія – це одне, а по воді
Тиверіадського озера йти як оті рибакі –
Це зовсім інше. І що не сила робить правим, а навпаки.

І за тих, хто це зрозуміє пізно, та все-таки не занадто;
За те, що жебрак – теж людина, хоча й жебрак;
І сенатор – рідко, але людина, хоча й сенатор:
У всіх свої вади. Але вішати не всіх собак,
А тільки своїх на кожного будуть експерти,
Які допоможуть судити живих і мертвих.
І за те, що не буде кінця. А ми
Згадаємо це в кінці, перш ніж буде «амінь».

3 травня 2016 р.

Легенда

На маленькій планеті
Стоїть табір для біженців,
Що втекли сюди з іншої, більшої –
Триста тисяч наметів.

На великій планеті ліси погоріли,
Перемерли тварини,
У містах і будинки розбиті й двори пусті.
Ну, коротше, там прикрості.

На маленькій планеті своїми руками
Все робити прибульцям
Наново довелося. І туляться
До кисневої камери:

На маленькій планеті повітря розріджене –
Гравітація менша. Завглибшки
В кілька поверхів розпочали тут копати
Бункери під житло. Почастішали пато-

логії у серцево-судинній системі.
Стали переселенці спішити.
Уже дітям в печерах судилося жити.
Очі звикли до темряви. Капле зі стелі.

Та зате тут незаймані зовсім копалини:
Промислові, і для будівництва, й як паливо.
Сімдесят п'ять відсотків синтетичної їжі.
Дуже дивно, але розплодилися миші.

«Найшкідливіша річ, я вважаю – надія.
Бо прогнала з тієї планети вона нас.
Більшість наших забули і як називалась
Ота цятка блакитна небесного тіла», –

Каже старший із переселенців молодшим,
Які тут народились. Печери порожні
Уночі залишаються. На прохолоду
Всі виходять. Над ними – шатро небозводу.

«Це надія нас гнала з країни, де гірше,
У країну, де краще. А хто ж винуватий
В тому, що нам доводилось емігрувати?
Ми надіялись. Ми сподівалися. Ми вже

З континенту, де гірше – на той, де нормально,
Кораблі понаймали, квитки повиймали...
А це ж ми зіпсували життя в себе вдома.
Та надія жене нас. Жене без утоми:

Нас десь там пожаліють, нас там приголублять.
Бо надія вмирає останньою, кажуть.
Хай би вмерла. Я б не жалкував про пропажу.
Так. Одні з нас надіються. Інші з нас – люблять.

А прогнози, що десь буде краще, й прикмети
І погані, і гарні – однаково брешуть.
Ми так само втечемо шукати, де легше,
Якщо так далі піде, і з цієї планети.

Коли-небудь ви бачили, як б'ються ті, хто
Не надіються вижити? Битись. Не бігти.
Той, чий світ саме там, де стоїть він ногами –
Той і перемагає. Він перемагає.

А «надія вмирає останньою»... Інше
Чув я ще на планеті, звідки ми прилетіли:
Є їх троє. Це віра, любов і надія.
Та любов із них більше. Любов із них більше».

14, 15 травня 2016 р.

Слава

Я, чесно, не вірю, що можна мене любити,
Чи міцно дружити, чи високо цінувати.
Наприклад, мені б не хотілося цілувати
Своє відбиття у склі чи щось цього типу.

Тож слава вам, дивні кохані люди і друзі:
Ви розчарування давили як позіхання,
Кормили, вірили, не виганяли з хати.
Тут справа в чім хочеш, але не в моїй заслугі.

От кажуть: зі сторони видніше. Одначе
Ви ж всі мене знаєте – й досі у мене вірите.
У мене єдина версія з цього приводу:
Ви бачите щось у мені, чого я не бачу.

Можливо, ви бачите чисту малу дитину,
Яка, як насправді до храму, іде до школи;
Всередині неї думки і сосни довкола,
Ідесь іще в істину віра – в одну-єдину.

Можливо, ви бачите підлітка з комплексами,
Психованого і сповненого звитяги:
Врятує Всесвіт, от тільки штани підтягне –
За рівнем складності майже одне й те саме.

Можливо, ви бачите справжнього чоловіка:
І силу, і успіх – все те, що зветься на «Ви», і,
Крім цього, щось головне, майже невловиме.
Любов – це «love». Тож любити – значить ловити.

За те, що зловили і відпустили: плавай,
За цю неймовірну віру, за незбагненну
З багна вириваючу силу, за міць вогненну –
Уклін вам дев'ятикратний і слава, слава.

11, 12 травня 2016 р.

Тост

Звичайно, щастя тобі й будь здоров,
Та й інше скажу:
За тих, хто мочає перо у кров,
Але не в чужу.
За тих, хто несхибно влучає в серця,
Але не на смерть,
А так, що нам жити захочеться –
Наповнимо вщерть,
Але не склянки і не келихи,
Але не вином.

Всього лиш півкроку від берега –
Й почнеться вже дно.
Всього за півслова від правди – вже
Брехня почалась.

За тих, хто балансував на межі
І втримав баланс.
Щоб їх між брехнею й мовчанкою
Провів би місток;
Між голодом, жиром і чаркою
Був хліба шматок.

Життя – теж сюжет. То за тих, хто
Напише сюжет
Про те, що якщо вже затихнути –
То зовсім уже.

Не скурвись, не спийся, не збийся,
Але й не мовчи.
І не зупиняйся, й не бійся –
Немає причин.

Звичайно, щастя тобі, й будь здоров,
Та й інше скажу:
За тих, хто мочає перо у кров,
Але не в чужу.

5, 6 червня 2016 р.

Страшилка

Якщо так багато ти ставитимеш запитань,
Якщо таким неслухняним будеш, як і тепер,
То з телевізора вилізе депутат,
Підповзе по підлозі і вкусить тебе.

Слина його такі речовини містить,
Що при укусі – будь то за руку, тулуб чи ногу –
Тебе не врятує навіть віце-прем'єр-міністр,
Не кажучи про «швидку допомогу».

Це був жарт. Не бійся. Сам собі правила вибери.
Бо коли по степах побіжать гієни –
Офіційно це називається «вибори» –
Це справа не політики, а гігієни.

29, 30 червня 2016 р.

Лана Місячна

Ось як розповідає про себе молода поетка.

«Народилася й виросла в Ніжині – мальовничому місті, де безліч церков та «білий лебідь» (Гоголівський університет) зустрічає кожного теплом і затишком. Пишу зі школи, але активно почала займатися поетичною творчістю з 2014 року, коли поезія стала для мене своєрідними ліками. Маю дві свої збірки: «Поклади пам'ять про мене у куточок свого серця» й «Коли думки минають свій рубіж». Мої твори друкувалися в колективних збірках та альманахах («Занадто рано стали ми дорослими», «Квіти кохання», «За чашкою кави»). Непереборна оптимістка з мріями дитини та діями дорослого».

* * *

Думки! Куди вони літають?
Де їх найбільша висота?
Зараз кого вони єднають?
Яка тепер у них мета?

Думки! Кого вони зустрінуть
У різнобарвній площині?
Кого теплом своїм зігріють,
Як квіти сонце навесні?

Думки! Кого вони зітруть
Із спогадів нічних доріг?
Чиї сліди враз заметуть
Й не впусять вже на свій поріг?

Думки! Куди вони літають?
Де спокій, затишок знайдуть?
Кого до неба підіймають?
З чим потім знову упадуть?

Думки! Летить у часу вирій,
Де безкінечність існування.
Там досягніть свого екстазу,
Всім надішліть тепле вітання.

* * *

«П'ять хвилин! Можна очі прикрити
І хоч якось, але ж відпочити,
Страх померти мене не душить,
Спрага виграти бій лиш сушить.

Шквали обстрілів над головою,
Я ж, кохана, думками з тобою.
І якщо за свою країну
На підступній війні загину,

Я прошу: поцілуй нашу доню,
Як колись цілував я – у скроню.
Боронити ж вас дав я слово...»
...Обірвався зв'язок раптово.

Повідомлення це в телефоні
Не відправить він більше ніколи,
У дружини в душі пустота,
Тата в донечки вкрала війна!

* * *

Привіт, Життя, із пагорбів надії,
Де в ліжку мирно спить єдиний син,
Дивлюся крізь напівприкриті вії
На світ і чую я веселий дзвін.

Привіт, Життя. Хворобу ми здолали,
Бо в кожного свої є вороги.
Було нам важко – віри не втрачали,
І добрі люди вкрай допомогли.

Привіт, Життя. Що ще ти нам готуєш,
Які ще ти розставиш сіті нам,
Чи плями, чи веселку намалюєш,
Який ще у душі зруйнуєш храм???

Привіт, Життя. Та вірю я у краще,
У те, що не повернеться біда,
У те, що сину вже не буде важче,
Прийшла для нього радості пора.

Привіт, Життя. Рятуй дітей від болю,
Дай їм надію цей побачить світ
І не скорочуй їм, благаю, долю,
Зіпсууй ти краще смерті чорний звіт!

* * *

Ти – ніби свіжий ковток води,
Вбережу тебе від журби,
Звеселю твоє серце собою,
Якщо хочеш, то йди зі мною!

Відведу тебе у той край,
Який люди назвали Рай,
Там є чиста джерельна вода,
Яку питимем ми сповна.

Ще з тобою походимо в лісі,
Як мальована пара у книзі,
І не знає нехай ніхто,
Що сюди нас удвох привело!

Я у очі тобі зазирну,
Смуток чорний твій заберу
І закину його якнайдалі,
Щоб не знав ти більше печалі.

Хлопче, думаєш що про мене?
Відповідати нещиро не треба,
Щоб ми знали, куди далі йти.
Або просто тоді... відпусти.

Ірина Морська

Розповідь про себе – від першої особи.

«Чернігів – це край, де я родилась і живу, де все для мене рідне й небайдууже! ©

Закінчила гімназію гуманітарно-естетичного профілю № 31, здобула вищу освіту в НУЧК ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Українська мова і література, мова і література англійська». Зі шкільних років займалася музикою, співала в хорі «Елегія», ансамблі «Пролісок». Перші проби пера – у віці 16-ти років.

Авторка літературних збірок «Весна з ароматами вишень» (2018), «Тільки почуття» (2019).

Ведуча «Клубу Анонімних Авторів» у Чернігові; учасниця міських літературних студій «Гарт», «Post Scriptum». Маю публікації творів на просторах літературної інтернет-спільноти «Клуб поезії». Періодично влаштовую власні поетичні вечори».

Зима не хоче наставати

В твоїх руках – букет квіток з росою,
Вони неначе сповнені тобою,
І різний аромат з них має кожна.
Долонь твоїх торкнутися б...
Не можна.

В моєму серці зачіпаєш струни.
Куди всі почуття подіти ці?
До мене промовляє голос юний,
І очі теплі... темно-золоті...

Затрималася осінь... Ця пора
Така ж, як очі (темно-золота).
Мабуть, зима не хоче наставати,
Щоб нас з тобою вдвох не розлучати!

Я бажаю яскравого дня

Гетьте, думи, ви хмари осінні!
Я бажаю яскравого дня!
Щоб усі негаразди нетлінні
Полишала навіки земля!

Гетьте, думи, ви сон недоспаний,
Ви той вир, що несе вдалечінь
Від близьких – і спішить невблаганно,
А душа, схаменувшись, кричить.

Гетьте, думи, ви йшли без сумління!
Не чекала я вас і не жду!
Бо пора, що настане, – весіння –
Буде вчасно долать ворожбу.

Гетьте, думи, ви болісний стогін,
Що прийшов і конає, і нищить
В нас у кожному – сотню трилогій...
Напишу для них відповідь: вірші.

Напишу, надрукую, спалю їх,
І нехай – вони слідом за вітром...
Бо стихія повітря малює
Кожен раз щось насправді привітне.

Гетьте, думи, і гетьте – зітхання!
Мені досить нести цей тягар!
Я ж бо йду, я ітиму відрання,
Хай стежина – то рівна, то яр...

Щоб усі негаразди нетлінні
Полишала навіки земля,
Гетьте, думи! Ви хмари осінні!
Я бажаю яскравого дня!

P. S.

Я на тебе найбільше схожа,
Але ти мені, знаєш, ворожий...
Не шукай мене у перехожих.

Бо яка вже різниця – де я.
Я далеко. Усе – як мріяв.
Я тепер у твого Морфея.
Я у снах. Я у фотознімках.

Я тепер не позаду, не поруч,
Ні праворуч нема, ні ліворуч,
І в усіх оцих соцмережах
Мене більше уже нема.

Осінь дихає мертвим жалем
І морозним іскриться дивом.
Чи у щасті, чи у печалі,
Чи я з радістю, чи я з лихом.

Поруч тільки сама зима.

Хоча, може, і тепло надворі,
Та всередині, чуєш, вітер.
Ти не знайдеш мене апріорі.
Я, можливо, не там, де Пітер.

Я, напевно, не в Україні,
Я, напевно (а може), в Польщі.
Мрію Кам'янець охопити,
Проїжджаю чомусь Калугу.

Я вважала тебе за ДРУГА.
Але в тебе уже є друга...

Моя мова – то солов'їна,
І мій рай – у березовім гаї.
Мій хороший, ТЕБЕ Я КОХАЮ,

Та зуміла себе втопити.

Р. S. Не шукай мене у перехожих –
Я на ТЕБЕ найбільше схожа.

Лана Світко

Про себе – в чотирнадцяти рядках.

*Проста.
Земна.
Живу.
Працюю.
Мрію.
Когось люблю.
Чогось не розумію.
Безпосередня.
Сильна.
Справедлива.
Поетка.
Жінка.
Мама.
Й тим щаслива.*

Місце проживання – планета Земля, місто Чернігів.

* * *

Не влаштовують, бачу,
Тебе вечори...
Так чого ж ти хочеш, коханий?
Світла? На!
Ну чого ж ти злякався?
Бери!
СвІтла на!
Світла-нА!
СвітлАна...

СВІТ-ЛА-НА (фантазія-мрія)

В липкій смердючій темряві під'їзду
Розпачливо ховався я від *чогось*,
В надії, що *воно* мене не знайде.

Манірністю й вульгарним макіяжем
Воно віддалено скидалось на самицю –
Із тих, що ладні за мідяк продатись
Задля вдоволення тваринного інстинкту.
Із тих, що з люттю в неіснуючому серці
Безсовісно варнякають: «Я – Жінка!»
Та як ви смієте, потворні хижі мавпи,
На жалюгідність примірять Найвищий Титул?
Дурепи! Навіть не силкуйтесь! Вам не личить!
Бодай би ліпше світ перевернувся!..
Проте зі світом все було як завше.

В тонованому склі автомобіля
Відбилось раптом сонячне обличчя...
Вона! Моя! Проста і таємнича,
Приваблива, беззахисна і сильна.

Ледь стомлена. Косметики – ні сліду.
У погляді – сумна сувора ніжність.
Кольє ажурне з бабиного літа.
Парфуми – айстри вереснева свіжість.
Вечірня сукня з віршів і романсів.
Корона з рим шалених опівнічних.
І знак бажання закружлять у вальсі –
З пелюсток волошкових черевички.
Сережки – соняхи мініатюрні.
Нічого зайвого. Сама Жіночність,
Незвикла до похвал і компліментів –
Незграбних, недолугих і нещирих.

В очах читалося напрочуд чітко
Її ім'я – Світ-ла-на.
Світ чи Світло?
Небесна чи земна?
Весна чи Літо?
Хто ти?
«Хто я?»
Осіння Хризантема.
Ба, ні – Зимова Перестигла Вишня...»
Далека і близька...
Свята і грішна...
Де ти була?
Я так чекав на тебе!
Кохатимеш?
Моєю будеш?
«Бу-ду...»
Замислилась.
«А ти не зрадиш?»
Ні!
Це не слова! Це правда! Вір мені!
«Повірити?»
А що як не захочу?
Чим доведеш?»
Беру Майбутнє в свідки!

...В тонованому склі автомобіля
Слізьми байдужого самотнього Дощу
Відбилося єдине слово – В-І-Р-Н-І-С-Т-Ь.

В – вечір.
І – історія життів.
Р – радість зустрічі.
Н – ніжність несказанна.
І – істинність прекрасних почуттів.
С – спокій, сні сріблясті, світло, світ,
Світ-ла-на...
Т – тепло, турбота, тиша...
А м'який знак...
Він чимось найм'якішим
Її тендітні плечі огорнув.
Що то було – мереживо чи мрії –
Я й досі, слово честі, не збагнув!

Під згорбленим похмури Хмарочосом
Занудьгувала Золота Карета...
Її постійно змушували спати,
А так хотілося мандрівки в казку!
І подорожніх мало бути двоє –
Вона і Він... О як багато знала
Стара і мудра Золота Карета!
А може, то була Машина Часу?
А може, в Часу не бува машин,
А є лише коштовні миті щастя
І жінка-сонце з іменем Світ-ла-на?

...Скінчився дощ – нудний і непотрібний.
В тонованому склі автомобіля
Відбилася усміхнена Веселка.

Слухачу, певно, ти ніяк не втямиш,
До чого тут автомобільне скло?
Таж саме з нього все і почалося!

Так, саме з нього все і почалося
На брудно-сірім чорно-білім світі,
Смугастому, як африканська зебра...
Незвідане відродження Душі
В часи дощів, бездушності й машин,
В часи тонованого скла і хмарочосів...
Колись давно – ще в двадцять першому столітті...

* * *

Дитина бачить сонце.
Для неї воно –
Велетенський
Жовтогарячий апельсин,
Вирощений
Добрим чарівником.
Дитина
Простягає до апельсина
Рученята –
І сонце
Скидає в розтулені
Маленькі долоньки
Солодкі соковиті
Скибочки промінців.

Чоловік бачить сонце.
Для нього воно –
Портрет коханої жінки
На блакитному полотні
Ясного неба,
На світлому
Обрії життя.
Чоловік тягнеться
До сонця вустами,
Цілує його –
І засинає
В сонячних обіймах,

На теплих лагідних
Руках коханої.
Чоловік відпочиває.
Йому сняться
Кольорові сні.

Як мало
Потрібно для щастя –
Дитині, чоловікові...
А жінці?
Їй для щастя
Потрібно ще менше –
Бути сонцем,
Бути сонечком,
Бути сонячною.
Завжди.
Жінка бачить сонце.
Щаслива жінка...
Вона мріє народити
Щасливу дитину,
Батьком якої має стати
Щасливий чоловік –
Той, хто вперше
Назвав жінку
Своїм сонечком.
А жінку звати Світланою.

Ольга Сіра (Helga S.)

Почала писати вірші у 12 років. Перші проби пера були російськомовними, згодом почала писати українською. Довгий час ніде не друкувала свої твори, прагнучи до вдосконалення поетичного слова і власного стилю. Згодом видала невеличку поетичну брошуру-зібрання. Головне джерело натхнення – Бог, Його мудрість і любов. Стиль – філософський, метафоричний, місцями сатиричний.

* * *

Холодна осінь гріє споришами
І скошеними травами в стогах.
Я бачив Вас навколішках, з птахами
І просинню небесною в очах.

Стара вітрина відбивала плечі,
Маленький котик лапкою проник,
Зі сходу наближався вечір,
Майнув багряний черевик.

Я нахилився і підняв листочок,
Він відбивав жовтогарячу міць.
По праву сторону журились садочки,
Оголений, у шатах долілиць.

Очима я нарвав в степу волошок
І запустив листочок Вам під ноги,
Ви обернулись усміхом в горошок –
Розвіялись печалі і тривоги.

* * *

А скільки ж довгих язиків
Людина носить на собі?
Волочить їх крізь грань віків
І хилиться все до землі.

Отак її конає мука
Від того шелесту-шипіння.
То не розлука й не гадюка,
То жовч людського животіння.
Чим більше серце відкриває,
Тим гірше липнуть язики.
А як ще й руку простягає,
Ізраняють плоть, вломлять кістки.

Була ж людина, тепер – нявка
Із продірявленим нутром.
Холодні очі, пуста бранка
Із злим липучим язиком.

А друга виносить сумлінно
Бридку гидотину брехні.
Стоятиме, хоч й на колінах,
Бо бачить Бога у вікні.

Тож нащо все те говорити,
Чорнилом злизувать віки?
Не вічні ми, і язика не вік клеймити,
Хоча б на мент – побачте Бога у вікні.

* * *

Життя як лід: холодне та крихке.
Як літня піч: розпечена розпека.
То розженеться, злякане, бігке,
То упаде на дно століть: там спека.

Та за чотири дні не можна воскресать,
Не можна знов на п'ятий день померти.
Не можна сні усі переказать,
Не можна й Фройда на сніданок зжерти.

Усе важливе, як завжди, зміліє,
Розпахне сало свіже на багатті,
Баку на карті зажевріє,
Застогне гріх останній на розп'ятті.

Життя живинкою живеться,
Смертеподібна смерть смердить.
Усмішка в посмішці сміється,
Коли небесне небо неботить.

* * *

Я розродився. З мене вийшли вірші.
Наче тюремники із зони – всі найгірші.

Так неохоче, з поспіхом, оглядаючись,
Гидливо і смачно водночас сякаючись.

Рядки виливались настійкою з рота,
Всі букви змішала проклята ікота.
Вони випадали із ніздрі, із вуха,
Як Ніцше трагедія з музичного духа.

Розплакались очі вечірні віршами.
Руками розмазував букви, ногами.
Отак я промучився з ними три дні,
Пролежав в народжених віршах, в рядні.

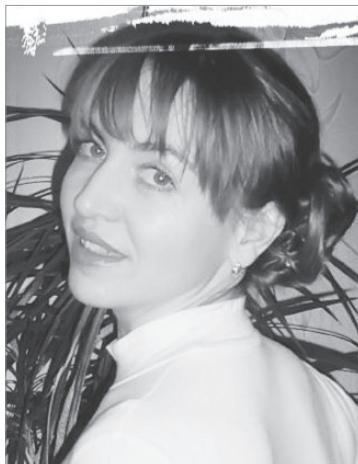
* * *

Колись я поляявся з хатою,
Вона жорстоко грюкнула дверима.
Вона ніколи не була багатою,
А тільки з жовтими пекучими очима.

Ця хата лютувала, як ніколи.
Кидалася на мене ганком,
Підкидала свої покої,
Усі вікна побила ранком.

Роздирала на стінах шпалери,
Вибухала дротами й розетками,
Поробила з дверей галери
Та й втекла із маріонетками.

Вікторія Скуратовська-Кравченко

До вашої уваги – розповідь авторки про себе.

«Мешкаю в Києві, за фахом адвокат, вірші та інші твори пишу з дитинства.

2018 року вийшла збірка моїх віршів «Миті життя».

Мій життєвий і творчий шлях – це Танець, який я вдосконалюю щодня. Змінюються декорації, змінюються партнери, змінюються музика і настрій, а я танцюю, танцюю в парі або соло, танцюю весело або скорботно. Танець і творчість – це енергія життя, це радість руху, а іноді це спасіння від самотності, болю та відчаю».

* * *

Отак жили. Ходили до кав'ярень
Чи просто мандрували навмання.
Десь іноді не оминали спальень,
Не відчуючи наближення віддалень
І тішачи прийдешнє визнання.

Кому і як в потребах дивних схвалень,
Бігли кудись і замирали десь.
Душу відкривши мареву уявлень,
В собі сховавши болісність копалин,
Ввібрали в серце Всесвіт майже весь.

Отак жили. А може – існували,
Щоранку закриваючи буття.
Частіше щось назавжди змарнували,
Безжалісно навіки зруйнували,
Забризкуючи фарбами життя.

* * *

Я чоловік і жінка – я не я,
Лечу над шляхом суму і невдач.
І це мій вибір в крилах журавля,
Мої вітрила й щогла корабля,
Німий у дзвінкості залишений десь плач.

Я чоловік і жінка за життя,
Вступаю в боротьбу крізь лютий біль.
Не потребую більше співчуття,
Сама в собі знайшла я укриття
І розумію справжній, дикий хміль.

* * *

Яка ти справжня, дівчинко... Яка?
Без зауважень і оцінок, без образ.
Себе у дзеркалі ти бачила не раз,
Але чи справжня в образах ріка?

Чого ти хочеш, дівчинко, чого?
Можливо, тиші, спокою, турботи?
Можливо, просто визнання і цноти,
І теплий погляд, і лише його...

Яке бажання в подумках твоїх?
Ти, звісно, дбаєш про сім'ю і сина.
А якщо чесно – ти сама пташина,
Яка приносить щастя на поріг.

Будуй свій шлях, одвічний як життя,
В тебе є крила, білі, я їх знаю.
Кохай себе як я тебе кохаю,
Твори залася для серцебиття...

Юрій Слесарев

Живе в Чернігові. Закінчив Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка.

Автор книги віршів «Час – тимчасовий» (2013 рік, видавництво «Десна Поліграф»). Поезії Юрія Слесарева також друкувалися в журналах, збірниках Чернігова, Києва та інших міст. Учасник Чернігівської обласної літературної студії «Гарт».

Пан Юрій пише російською мовою. Авторка чудових перекладів його романтичних мелодійних віршів – пані Віра Козлова.

* * *

Не похмурий, а грайливий,
Наче розсип винних іскр,
Вітер тріпав вербам гриви
І тебе до мене ніс.

В сукні, білій і прозорій,
Після дощику в четвер,
Нареченою, святково,
Мов яскравий феєрверк,

Ти прийшла! Я вірив: дійсно,
Нам літати у літах!
Невагомий, ніби пісня,
Покидає клітку птах.

Вітер видався фартовим,
І фарватер путь вказав.
Віддаємо ми швартові,
Хто б чого б там не сказав.

* * *

Притиснись до щоки моєї
Неголеної, як любила.
Скінчивши битви епопею,
Зізнаймося: разом завинили.

Ледь-ледь торкнуся гарячих ліній
Духмяного твого тіла –
Врятуймося від днів сумливих,
Що надаремно пролетіли.

Молитвою тихенько потім
Твій сон дитячий берегтиму.
Щоки моєї, хоч би потай,
Торкнися, як колись робила.

* * *

А сніг іде – інакше він не може,
Щоб не кружлять, не падають, не летять.
Земний прийдешній сон його тривожить...
А як же хочеться іще пожити

Ось так грайливо, легко, неслухняно
В повітряному просторі розмов,
Щоб не потрапив під каблук безжальний
Чарівний вальс сніжинок, щоб ізнов
Вернутись смутком під пісні Адамо.

Володимир Снегін

Його справжнє прізвище – Костюченко. Народився Володимир Михайлович 1957 року в снт Куликівка на Чернігівщині. Після закінчення місцевої школи 1972 року був призваний до армії, потім навчався у Вільнюському училищі МВС. Чотири роки служив офіцером на Півночі (звідси псевдонім – Снегін). Потім працював на різних підприємствах Чернігова.

Вірші почав писати у дошкільному віці. Робив спроби писати прозу під псевдонімом Судьбін. Учасник літературно-мистецької світлиці «Стежина». Друкувався у районній та обласній періодиці, чотирьох виданнях збірки творів учасників «Стежини».

Місце проживання – снт Куликівка.

* * *

Бажаю щастя всім і долі,
І гідно свій тягар нести,
Хай вистачить терпіння, волі
Цей світ в собі перемогти.

Де заздрість, ненависть і злість.
А правду в ближньому шукаєм.
Та в чому сенс?.. Який то зміст
Життя, якого так жадаєм?..

І забуваємо про небо
У грішній за своє борні...
Дай, Боже, зрозуміти себе
І тих, хто поруч на землі.

01.01.2020

Кохаю

Де б я не був, там поруч ти,
Що б не робив, про що б не думав.
То безмір, де твої світи,
За мною, щастя то чи згуба...

Дощі ідуть – і ти в дощах.
А сніг лягає – бачу в ньому.
Вітри несуть – і ти в вітрах.
З тобою з дому і додому.

І всюди ти, як вимір всього.
То в чому сенс? Чи то дарма?..
Від грішного і до святого
Мені вже вороття нема...

Неначе хтось цей світ спинив,
Земне тяжіння відмовляє.
Прожив життя, а мов не жив –
Було все так, тепер кохаю...

18.10.2019

Зимовий смуток

Чи то зурочено, не знаю.
І все пішло в житті не так:
То нагрішу і тут же каюсь,
То кине в радість, потім – в жах.

Чи то зима так серцем править,
І на душі гнітить, мете...
Могилу бачу, хрест хтось ставить...
Чи то зі мною щось не те?

Я до вікна – там люто віє,
І мріє зелень – сад цвіте.
А може, дівка-ніч-повія
Зі мною творить отаке?

А думки стелються і б'ються,
Як рибки бідненькі об лід.
Затихнуть. Знову заведуться:
«Який залишив після слід?»

І морозь пише своїм квітом
У сяйві місяця на склі:
«Тому що був ти небожитель,
Який ходив по цій землі».

18.02.2014

Розпач

Останній день осінній листопада,
Осінній дух зимовому здає.
І де-не-де ще листя пада, пада,
І мжить дощем, і мжичка дістає.

Імлистий сум вологий обнімає,
Багряний цвіт, де мокрий – почорнів.
Душа напружено сприймає
Короткі дні і рунність вечорів.

І на підході вже зима блукає,
Холодний місяць на ліси присів.
Все виснажене, втомлене чекає,
Кужіль землі вимолює снігів.

Все буде так, як треба, по природі.
Хто знає, де початок, а де край?
І чорний ворон по майдану ходить,
І каркає: «Що треба, вибирай».
Народе мій, о бідний мій народе,
Хоч сам себе, прошу, ти не карай...

30.11.2014

Таїна

Минувше то. Примара чи вві сні...
В дитинстві десь купаюсь я далеко.
В рожевій і прозорій далині,
І птахом пролітаю понад степом.

Незнані бачу там світи,
Той вир жагучий та бентежний,
Що неймовірно захопив
І виніс, кинувши в безмежне...

І схожий вир в мені бува,
Несе, то палить, підіймає.
За словом – слово, на словах
То пожене, то переймає.

Бо таїна – не розпізнав,
В житті намучився немало,
Було, на поміч її звав,
Коли до краю – і дістало.

В одній воді – щасливе і сумне...
І так тече, де гріх-спокута.
Неначе взяв хтось заблудив мене
І відпустив, заклявши біль і смуток.

З печалі в радість біль зову,
Де гіркість полину і свіжість м'яти,
Сльозами долі падаю в траву –
Той вир жагучий вгамувати.

І так по колу... осінь... та весна...
То гіркість полину, то свіжість м'яти.
І просвітлів, бо таїна без дна,
Життям достатньо вже пом'ятий.

І тільки вітер... Любий друже вітер!
Таке, бува, на серце нажене.
Дай, Боже, вам щасливо довго жити
І довше згадують мене.

Тетяна Стеценко

Пані Тетяна народилася 6 вересня 1954 року в селі Яблунівка Прилуцького району на Чернігівщині. 1971 року закінчила Яблунівську середню школу, 1976-го – філологічний факультет Полтавського педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка. Розпочала свою педагогічну діяльність з Полтавщини, далі життя привело жінку до села Антонівки, що на Варвинщині. Тетяна Анатоліївна «засівала педагогічну ниву», обіймаючи посади старшої вожатої, вчителя, заступника директора з навчально-виховної роботи та директора Антонівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Пані Тетяна певний час керувала театральним гуртком «Прем'єра». Виступає у складі самодіяльного фольклорного колективу «Антонівчанка» Антонівського сільського будинку культури.

Тетяна Анатоліївна – учасниця районного поетичного клубу «Первоцвіт». Писати вірші почала у зрілому віці. Дру-

кувала свої твори в періодиці Варви, Чернігова, Кіровограда, Хмельницького, Львова. Світ побачили її збірки «Сподівання дива» (2011), «Коли щаслива жінка» (2015), «Дочекайся мене» (2019), презентації яких відбулися у Варвинській центральній районній бібліотеці, Чернігівській ОУНБ ім. В. Г. Короленка. Номінантка районного фестивалю «Гордість Варвинщини – 2019» («Володар золотого пера»).

У доробку – нариси про земляків, поезії та проза про минуле й сьогодення, про все, що збудило чутливу душу і багату уяву самотньої авторки, змусивши її взятися за перо.

А я іще не нажилась...

А знаєте, я у житті щаслива.
Кохаю я й мене кохає милий.
Чого ще в долі попросити?
У щасті літ із двадцять ще б прожити,
Бо я ж іще не нажилась,
Бо я ж іще не налюбилаь,
На ночі місячні й на вранішню зорю
Я ще не надивилась.
І вечорів духмяними серпанками
Іще я не намірялась.
В добро, яке врятує світ,
Іще я не навірилась.
У чорнобривцях й чебрецях терпких
Я ще не накупалась.
Онуками своїми усіма
Іще я не наколисалась.
Садами у плодах й цвіту
Іще я не наmilувалась.
І журавлів із вирію, дітей
І милого з доріг далеких
Я ще не начекалась.

З весни красою й з сріблом зим
Іще я не назустрічалась.
Землею в пролісках й осіннім золоті
Я ще не находилась.
У твоїх ласках й глибині твоїх очей
Я ще не натомилась.
У неба й моря голубинь,
У сонечка ясного літеплень
Я ще не напірналась.
З людьми хорошими усмішкою
Я ще не навіталась.
Душі народу піснею дзвінкою
Я ще не наспівалась.
І мовою барвистою батьків
Іще я не начарувалась.
А знаєте, ще всім, що є
На білім світі цім,
Іще я не налюбувалась.
Красою неньки-України
Іще я не надивувалась.
І Богу вічному, що дав мені усе,
Я ще не помолилась.
Бо я ж іще не нажилась,
Бо я ж іще не налюбилась...

Осінь у парку Кончі-Заспи

Під ногами золото ясне тремтить,
У прощальнім вальсі лист кружляє,
Літо в вирій синім птахом вже летить,
Трунок з чорнобривців вересень спиває.

Клени заворожені палахкотять
В пурпурово-золотих коронах.
Вересень переливає благодать
З слоїв зелених у червоні.

Білочка пухнаста липою стекла,
Промінцем рудим майнула в кроні,
Осінь яблуко останнє підняла
Й жовтню перекинула в долоні.

Скрізь панує осінь — догоріло літо.
Виноград закутався в порфиру.
Все пала у вогняній палітрі,
Міді в парку й золота не в міру.

Земля врочиста, мов у храм зайшла,
Видобуває вітер «до» з валторни,
Й цариця Осінь — діва осяйна
Укотре знову буде неповторна!

Люблю красу

Люблю красу! Й до неї прагну
У людях, у стосунках, у душі.
Краса здолає й долі віражі.

Краса – ласкаве ясне сонце,
Мороз малює на віконці.

Краса – щасливі мати і дитя,
Кохання на усе твоє життя.

Люблю красу!
Це вірність лебедя лебідці,
Метелика цілунки квітці.

І чари літа й срібної зими,
Дарунки осені, розмай весни.

Це пісня солов'їна у саду,
Коли земля радіє у цвіту.

Люблю красу!
Краса – це місяць, зорі золоті,
І Україна щоб жила в добрі.

Творю я диво, бо люблю красу.
Красу добра я світом пронесу.

Пригорне янгол білими крильми,
Якщо ми, люди, будемо ЛЮДЬМИ!

Люблю красу! Їй до неї прагну,
Тож, люди, завше будьмо ми людьми!

Спасіння наше лише у добрі,
Спасіння, люди, лиш в любові.

Лише краса й добро врятують світ –
Такий я вам даю свій заповіт!

Олена Таран

«Мене звуть Олена Таран. Я – звичайна дівчина, яка мріє про щось незвичайне. Навчалася в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка на філологічному факультеті. Наразі працюю за фахом. А сама я – з смт Березна Менського району. Природа мого селища дає мені натхнення на написання творів. Мої вірші друкувалися в альманахах «Литаври», «Первоцвіт», збірці літературних творів викладачів і студентів Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка «Ну що б, здавалося, слова...», збірці «Post Scriptum» літературної студії з однойменною назвою та в газетах «Наше слово», «Деснянська правда». Учасниця літературної інтернет-спільноти «Клуб поезії». Брала участь у літературних конкурсах, стартапах, фестивалях.»

Миттевий дощ

Я так хочу з тобою, дощ,
Танцювати в ряснім саду,
Щоби терен і клен промокли.
Ти б усе привів до ладу.
Ти би краплями з неба лив,
Залишались вони б на вікні.
Я б у тебе тобі просила
Дарувати кохання мені.
Я б хотіла, щоб соняшник ріс
Від поливу все швидше і швидше.
Ти би щастя рослинам приніс
І змочив би людські обличчя.
І нехай нарікав би народ,
Що погода, мовляв, не хороша.
Я би дякувала тобі
За твої справи з неба гожі.
Я б раділа, що маю змогу
Побувати під рясним дощем,
Який гарно обмив природу,
І просила б, щоб йшов іще.

Коли ти пишеш – то є найсвятіше

Ти залишаєш свої вірші,
Тижнями їх не пишеш.
Щось проривається у душі,
Важко стриматись більше.
Торкаєшся ручкою аркуша чистого,
Допоки на ньому – ще жодного слова,
І кожен рядочок стає променистим,
Цвітуть на папері думки кольорові.
Ти редагуєш свої помилки

Чи помилки – навіть не знаєш,
Але ТИ ПИШЕШ – то є найсвятіше,
Словом поезії в небо злітаєш.

Я знайду

Я знайду тебе. Віриш? Віриш?
Серед терпкого присмаку ночі
Я з тобою ділитиму мрії,
Я тобі засліплю ясні очі.
Я минатиму всі незгоди,
Я проб'юся крізь бурю і вітер,
І для мене буде найкращим
Жити й знати – ти є на світі.
Я знайду тебе крізь заметілі,
Я порину у світлі мрії
Я тебе кохатиму щиро,
І ми будемо обоє щасливі.
Я здійматиму руки вгору
Я знайду тебе. Віриш? Скоро...

Лариса Ткач

Пані Лариса народилася в селі Сиволож Борзнянського району на Чернігівщині. Закінчила технікум радянської торгівлі. Мешкає в Чернігові. Пише для дітей та дорослих.

Авторка поетичних збірок «Неслухняний дощик» (2003), «Ріки течія» (2003), «Прудкий Зайчисько» (2006), «Свято весни» (2008), «Їсти хочу і лежати» (2013), «Кришталева роса» (2015).

Переможниця обласного літературного конкурсу «Краща книга року» 2008, 2013 та 2015 років. Лауреатка літературної премії ім. М. Коцюбинського та міжнародної ім. П. Куліша.

* * *

Розтопчем гнів і заздрощі,
Зневіру упритул,
І зникнуть болі й прикрощі
Оголених тортур.
Нас втома не здолає,
Козацька кров тече,
Від Заходу до Сходу
Всесильне в нас плече.
Гуртуймося, єднаймося
В один міцний кулак,
Брат брата не цураймося,
По-іншому ніяк.
Здолаєм під час бою
Ми ворога в Кремлі,
Тримає нас собою
Міць рідної землі.

* * *

Зібралися люди
уже біля двору,
І мати вся в траурі
вийшла із дому.
Везуть її сина,
Героя-солдата,
До рідної неньки,
до рідної хати.
Зустріла – упала
вона на коліна,
Заплакала гірко,
заголосила:
«За що покарала
тебе доля лихая?

За правду, за волю
 боровся – я знаю.
О, нелюди – люди! –
 ненька голосить. –
Скарай, Боже, їх! –
 Всевишнього просить. –
О, що то за мати
 вас породила,
Що ви відняли
 в мене рідного сина?»
Зустріла синочка –
 в жалобі солдати.
В шеренгу всі стали,
 щоб шану віддати.
Забили тривожно
 церковнії дзвони,
Нести домовину
 солдати готові.
Встелили дорогу
 гвоздики червоні –
Тримає матуся
 орден в долоні.
Орден Героя –
 заліза шматочок
Взамін за кровинку –
 на небі синочок.

* * *

Він контужений був
І нічого не чув,
 А земля, ніби свічка, палала.
Він молився за всіх
Побратимів своїх,
 Смерть холодною тінню витала.

Він за волю тримався,
Кату він не здавався,
З кулемета косив ворогів.
Груди біль пропікав,
Що приречений – знав.
Стяг над ним України горів.
Його страх не проймав,
У руці затискав
Ту останню гранату свою.
Він розплати хотів
За полеглих братів,
Що життя полишили в бою.
І назустріч пішов,
Слід лишав з підошов,
Закривавлена стежка тяглася...

* * *

Оченята пригасли,
оченята сумні,
Не по віку дорослі
крають серце мені.
Чом дитяче серденько
розпач, сум охопив?
Хоче хлопчик маленький
татка бачить живим.
Перший раз йде до школи –
подорослішав син,
Схожий образ шукає
оченятами він.
Обіцяв тато сину:
«Я вернуся з АТО».
Де його домовина –
і не знає ніхто.
В перший клас проводить
його мама до школи,

В нього тата немає –
і не буде ніколи.
Несе хлопчик маленький
пишні квіти червоні,
Дві сльозинки скотились
у дитячі долоні.

Монолог безхатченка

Зреклись мене мама і татко,
О Боже, у чому ж мій гріх?
Тепер я чужий і безхатько,
Не втямлю, чим гірший за них.
Щодень мов по лезу ступаю,
Притулок для мене – не дім,
Візьміть у сім'ю, я благаю,
Не хочу я бути чужим.
Не покидьок я, а дитина,
Почуйте усі матері!..
І спати в підвалі й під тином
Не хочеться більше мені.
Немитий, голодний, холодний,
Я смітник увесь перебрав,
А там ані крихти сьогодні,
Намарно харчі я шукав.
Із мамою хочу зустрітись,
Вона хай яка б не була,
Я буду рідненьку любити.
Так хочеться ласки й тепла!
На рідних я зла не тримаю,
Хотів лиш почути від них,
Чому я дитинства не маю
І чий я спокутую гріх.
Візьміть у сім'ю – я людина,
Щоденно я Бога молю.
Я чемна, терпляча дитина,
Усіх я вас дуже люблю.

* * *

Дихнуло весняним теплом,
І ранок у росах скупався.
Розкинувши крила хрестом,
Лелека у небо здійнявся.
Згори йому видно старезну вербу,
Що міцно з землею зрослася.
Весна з неї скинула хустку стару,
І молодість в коси вплелася.
Гніздечко лелече колише вона,
Вдивляється в небо мінливе,
Їй килим прослала планета земна,
Провісниця раннього дива.

* * *

Прокинулась весна й пробігла мимо мене,
Зронивши ніжні паростки у світ,
Така вся пишна, юна і зелена,
І зникла казкою, мов папороті цвіт.
За нею літо відцвіло житами,
Стоптавши стежку від моїх воріт,
І щедро наливалось плодами,
А потім рушило в широкий світ.
До осені далекого причалу,
Коротких днів, що листям золотять,
І там лиш контури із сивого туману
Фатально в порожнечу облетять.

* * *

Стоїть спекотне сонце у zenіті,
І знемагають трави лугові,
Зозуля похлинулась серед літа,
Та хором ще співають солов'ї.

Ані хмаринки. Сонячна заграва
Вплітає коси в зелень верховіть,
Нектаром пахнуть лугові отави,
І жайвір в полі в небесах зорить.

* * *

Її побачив вдалині,
Була вродливою такою,
Наснилася вона тоді,
Заквітчана в гаю весною.

Йому всміхалася вона,
Віночок з папороті цвів,
Сказала: «Звуся я Весна»,
Коли він з нею говорив.

А потім очі відвела:
«Прощай, – сказала, – йду у літо»,
Дітей за ручки повела,
Дощами й грозами омита.

Він бачив: осінь золота
Впліталась в коси їй віночком,
У вишиванці, у літах
Губила золоті листочки.

І віддалялись слід почав,
А він очей не зводив з неї.
«Не йди! – услід він їй кричав. –
Не покидай душі моєї».

А далі міражем була,
Прокинувся – важко серце билось,
Сніги і вітер стерегла –
Бабусею уже наснилась.

* * *

День розплющує сонячні очі,
Йду неквапом своїм я селом,
Перекошена хвіртка регоче,
Морським зв'язана міцно вузлом.

Тихо пусткою тиша блукає,
Осідлала жертівні двори,
В трухлих пнях собі виривають
Теплі нори живучі щури.

Сумно дивиться сонце з-за хмари,
Ворон кряче на всеньке село,
І порожні хати, мов примари,
Дослухаються крику того.

Потонула реальність в болоті,
Все за вітром пішло навмання,
Без емоцій дивитись не можна...
Як тримає усе це земля?

* * *

Озовися до мене,
з висоти озовись,
Білим птахом зійди з піднебесся.
Пригорнися до мене,
як колись пригорнись,
Хай душа твоя вічна воскресне.
Я за тебе молюся,
молюся щодня,
Хоч розтала ти в вічних туманах.
Однак бачу тебе,
тебе бачу здаля,
Моя ненько, невігойна рана.

Тож нехай твоя зірка
в епіцентрі зорить,
І душа твоя вічна, нетлінна.
Цей трагічний фінал,
ця непрохана мить
Йде до кожного, мамо, незмінно.

* * *

Танцює дощ в дворі на ганку,
Журба до серця заповзає,
А ніч відсунула фіранку,
У сни до мене заглядає.
Моя ж душа сльозою вмита,
Уже попала під приціл,
Все важче й важче з кожним літом –
Мене вражає терпкий біль.
Літа врожаями рясніють,
В незвідане зробивши крок,
На роздоріжжі даленіють,
Зловивши осені ковток.
Мов тінь над долею моєю,
Дорога вічності іде,
А за тісю вже межею
Зима снігами замете...

* * *

Біжить життя, біжить життя,
Куди спішить – не знаю.
Спішить воно у забуття,
Що ж там його чекає?..
Кричу йому я навздогін:
«Отак не має бути!
Спинись, спинися, часу плин...»
А голосу не чути.

Зникає десь у далині,
Розвіяний вітрами,
Лишилась мить, холодна мить,
Притрушена снігами.
Розтане скоро і вона,
Десь пустою озветься,
Розвіється життя моє
І з простором зіллється.

Анжела Чехова

Творче «досьє» пані Анжели цікаве й неординарне.

«Вважаю себе щасливою людиною, бо маю роботу, яку щиро люблю. Безперечно, я серед щасливих жінок, тому що трійко красивих зернят і єдиний коханий гріють мені око й серце. Та моє щастя не було би повним, якби не поезія. Без шелесту її крил я не відчувала би себе повноцінною людиною. Вони несуть мене у лірику, панорамні нариси, гумористичний регіт, громадянський стогін, епіграмні витівки, пісенний екстаз.

Спасибі долі, що привела мене до натхненної родини 'Congres Litteraire Mondial' (Франція, Париж) – творчого видання, преміум-авторкою якого я стала майже рік тому. Дякую і за можливість приєднатися знову до творчого форуму братів та сестер по перу, з якими радо поділюся своїми роздумами й почуттями вже вдруге».

Що занадто, то не здорово (гумореска)

Ця історія буденна мене збила з пантелику.
В ній про те, як ми щоденно нівечили нашу плитку.
На купівлю назбирали грошенят років за два:
Зашкварчала в кухні плитка, заварила, запекла...
Голубці, млинці, котлети, каші, борщ, крученички
Й, звісно, з різним там начинням запашні варенички.
Газова плита – неначе рівноправний член сім'ї,
Бо ж годує всіх – тим паче мали б пестити її!
Плитка, нібито митець, смачно їжу готувала.
Раптом глянули – капець! Скрізь вона заплямувала...
Кожний з нас приклався вправно до краси її емалі:
День у день старались файно – ані жирної там плями!
Ой, що тільки не згодилось...: «Мускулу» сто баночок,
Вічне господарське мило й навіть річковий пісок,
Хлор, відбілювачі різні, гелі-шмелі та наждачка,
Порошку прального, звісно, отака добренна пачка!
І бензин, і ацетони, сода, різні хімікати,
Проспиртовані тампони й розчин для знімання лаку,
Якісь татові замазки, мило, мамині крема,
Також абразивні пасти дяді Васі, зокрема.

Оце так попіклувались... Придивлюсь – не бачу тут
Білої колись емалі – дряпаний металобрухт!
Де красиве «личко» біле, сяяння поверхні де?
Ми у розпачі зомліли, як побачили ОТЕ...
Накопичувати money доведеться, мабуть, знову,
Бо, як бачте, безталанні. «Що занадто, то не здорово».
От я голову й ламаю: що зробили ми не так?
Де знайти той засіб маю, щоби сяjala плита?

2016 рік

На спомин (реквієм до роковин пам'яті матері)

Заколисай мене, матусю, заспівай
Хоча б єдиний раз тихенько свою пісню.
Візьми ось так за руку і за небокрай
Ти поведи, земне тяжіння де не тисне.
Розвесели нестримним гумором віршів,
Таким шаленим... Як згадаю – аж здригнуся!
Побіжимо за райські зарості кущів?
У прохолоду хвиль хоч трохи занурюся...
Ти не дивуйсь, що посивів мій колір скронь,
І не сумуй, що купку зморщок не прибрати.
Матусю, дай лише тепло м'яких долонь,
Я буду ніжно їх і довго цілувати.
Свари мене хутчіш, суворий мій суддя,
За прямоту свари і необачні вчинки.
Хай болем серця з мене лізе каяття,
Із гіркотою правди котяться сльозинки...
Свари за те, що гальмувала на шляху
І шкандибала геть від пошесті нахаб.
Ну й слава Богу! – зізнаюсь як на духу...
Бо зберегла у пам'яті безцінний скарб:
Твій важкий досвід, силу і твоє натхнення,
Тверезий погляд на правдивий стан речей –
З усім цим спадком нині жити важко, нене,
Та я не гнуся й не приховую очей,
І ти все бачиш... Мамо! Мамо!!! Де ти? Зву!
Розтанув сон, як не було... Торкнуся обличчя –
І сліз гірких вологу пальцями вловлю.
Видно, не в самоті блукала в темну ніч я...
Лиш відізвались рипом шафи десь дверцята,
Субконтроктави молоток струну зчепив,
Немовби хтось зібравсь на фортепіано грати...
Ні, то матуся знеслась в теплий вир вітрів...

03.03.2019 року

Ода сівачу

О вчителю, що в імені, скажи, твоєму,
Як не безодня дум в неспокої ночей...
Твої турботи, друже, чи збагнемо,
Чи зрозумієм пломінець й жагу очей?

В буденній маячні не забуваєш
Ти пестити юначий блиск душі.
Що ж має бути твоїх прагнень краще?
Хоча, на жаль, вони сьогодні – міражі...

Зганьбили символи, одвічні наші блага
Могутні світу цього й шоу-бестії!
І молиш Духа ти Небесного Святого,
Щоби наснагу дарував на рингу честі...

Хвала тобі, о мудрий златоусте,
Сівач Добра, Мрій, Розуму і Істин вічних
На тих життєвих нивах, де розпуста
Всіх переплутала – і праведних, і грішних.

Бува, тортурами ятрять твої дороги –
Лише гартуються в них хист, знання і віра.
Знай: за поразками чекають перемоги,
Тому неси, Сівач, свій Хрест сумлінно й щиро!

2007 рік

Світлана Чугай

Пані Світлана народилася, живе та працює в мальовничому селищі Седневі. Пише вірші для дітей та дорослих, співає в місцевому ансамблі «Берегиня», любить подорожувати, захоплюється краєзнавством, проводить екскурсії «Історичними стежинами Седнева».

Учасниця II та III Всеукраїнських поетичних стартів «Дотиком душі». Твори Світлани Чугай публікувалися в поетичній збірці Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка «Ну що б, здавалося, слова...» (2018), газеті «Гарний настрій» (2019–2020), альманахах «Первоцвіт» (2019), «Литаври» (2019).

Він волю пив великими ковтками –
Так жадібно... Неважко уявить,
Яке піднесення думок було в поета
І скільки мрій він прагнув ще здійснить.

Він так жадав батьківства і любові,
Бо повернувся до світського життя,
І в сорок три хотілось щастя-долі,
В душі буяли ніжні почуття.

Усе життя поневірявся в казематах,
В чужих квартирах жив чи був в гостях,
Все ж мріяв він про власну рідну хату,
Понад Дніпром, у рідних десь краях.

Спілкуючись з елітою столиці,
Він ностальгічно плив у рідний край,
Бо там жили знайомі, милі лиця,
Лісочок там, ріка, садочок, гай.

Просив він свояка Варфоломія
Знайти дівчину, щир у українку,
Чи сироту, чи наймичку, одначе,
Не роду панського, а так – звичайну жінку.

З Ликерією стрівся він у Стрельні,
Йому всміхнулась неласкава доля,
Але щасливі мрії не здійснились,
Нічого не лишилося, крім болю.

Земне сімейне щастя не судилось,
Останні дні – у гіркій самотині.
Хвороба невблаганна, безнадія,
Ні хати, ні дружини, ні дитини.

* * *

Велична постать Кобзаря
У Лизогубівському парку,
Застиг в граніті навіки
Там, де каштанів арка.

Він тут бував, тут гостював,
В руках палітра.
Картини вміло малював
І був привітним.

Писав поезії, співав
Пісні народу.
Портрети друзям дарував,
Любив природу.

Здається, пензель у руці
Враз оживе і сміло
Художник знову, як колись
Змалює все уміло.

Леоніду Глібову

Любий поете, «квітчастий королику»*,
В Седнів вернувся, на Снов,
У мальовничім куточку над річкою
На п'єдестал ти зійшов.

Тут милувався красою нетлінною,
Величчю річки, гаїв,
Вслухайся в шепіт вербичок замріяних:
Глібовський чується спів.

* «Квітчастий королик» – так називали в дитинстві Леоніда Глібова за любов до квітів.

Тут ти журився, що молодість скінчиться
І не повернеться знов,
Як і раніше, сріблястою ниткою
Плине задумливий Снов.

Вітер весняний, у парку гуляючи,
Схилиться до твоїх ніг.
В світі слов'янським всіма ти шанований.
Як же багато ти встиг!

Вірші, загадки і казки віршовані
Любить завжди дітвора,
Усмішки й квіти дарує барвистії
Для дідуся Кенара.

Любий поете, «квітчастий королику»,*
В Седнів вернувся, на Снов,
У мальовничім куточку над річкою
На п'єдестал ти зійшов.

Матері

Твоя любов, твоє терпіння лише мені одній відомі.
Сидиш з онуком на колінах в притихлому під вечір домі.
І тихо ллється колискова, мов річка сумно жебонить.
Звучить твоя ласкава мова, усміхнене малятко спить.

В тобі сплелась щаслива єдність любові й вірності святої.
Схиляюсь низько, материнство, перед твоєю висотою.
Люблю твій життєдайний голос, зів'ялих кіс срібло на скронях.
Пробач, що знов лише турботи несу тобі в твоїх долонях.

Ольга Штепа

Пані Ольга народилася 10 грудня 1936 року в селі Сваричівка Ічнянського району на Чернігівщині. 1975 року закінчила Київський державний інститут культури ім. О. Є. Корнійчука за спеціальністю «бібліотекар-бібліограф». Трудовий стаж – 60 років. Нині Ольга Антонівна працює бібліотекарем у гімназії № 39 міста Києва.

Авторка шести книжок поезій: «Так мені нагадала циганка», «Кохання – моє дихання», «Доторк любові», «Чорнобривці цвітуть», «Ромашковий світ», «Коромисло долі». 2020 року побачила світ сьома книжка пані Ольги, що називається «Свідчить пам'ять» і має краєзнавчий характер.

Ольга Штепа – учасниця Чернігівського земляцтва в м. Києві, а також районного об'єднання літераторів «Криниця» (м. Ічня) й товариства краєзнавців. Переможниця конкурсів «Струни серця мого» в номінації «Авторське читання». Лауреатка трьох літературних премій – імені Василя Чумака, Василя Плюща, Абрама Кацнельсона.

Липа всохла

За левадою всохла липа.
Гучно дятел стукоче дзьобом.
А над стовбуром вітер хлипа –
Забивають гвіздки над гробом.

І заграв на сухім гілляччі
У мінорі октаву суму,
Мов на струнах кобзар незрячий
Нам повідав життєву думу.

Сотню літ він тут бавивсь листом.
Дощ купав їй вершечки й кору.
Диригентом з великим хистом
Керував соловейко хором.

Зацвітала пухнаста в липні,
Густо пахла на все обійстя.
Рій бджолиний до неї липнув,
Щоб хтось медом пахким об'ївся.

Між гілками звивало гнізда
Дзвінкоголосе птаство.
Ми любили наверх залізти,
Не боялись додолу впасти.

А чіпати ми гнізд не сміли,
Лізли вниз, вгамувавши й шепіт,
Щоб пташата зросли й злетіли, –
Ще сильніший тут буде щєбіт.

Ми гойдались, вмостившись в ночви.
А до школи тут грались «в гості».
Тут, бувало, рідня до ночі
Вигравала й казала тости.

Реготав, захлинався бубон,
Барабан же стогнав потрошку.
Бас признався, що «був там, був там»,
Гармоніст розтягав гармошку.

В нотах скрипка губила сльози,
Смик веселощі рясно бризкав.
А на ранок – на айстрах роси
І дзвіночків сміх – ціла низка.

На березову кору треллю
Вигравав молодий сусіда,
Що втекли й солов'ї за греблю,
Бо оглухли на липі в діда.

Пролетіли роки, мов птахи,
Спорожніла дідівська хата.
Стало тихо під отчим дахом,
Й не виходить ніхто стрічати.

За левадою липа всохла,
І зотліло під снігом листя.
Пролітаючи, вітер охнув,
В струни вдарив на все обійстя.

Перший постріл

З першого пострілу
Все почалося –
Кулею гострою –
В лоб. Не здалося.
Кров, наче маківка,
Впала на груди.
Боже, це ж матінка
Плакати буде!
Серце спинилося –

Поштовх останній.
Може, наснилося?
Завтра світання!
Іскор мільярди,
Площа вогненна.
На барикадах
Стало враз темно.
Слово Тараса
В іскрах летіло,
Звало з «Кавказу»,
Палахкотіло.
Губи Сергія
Словом розкриті.
Смерть, як стихія, –
Сина убито.
Чуй, Україно,
Дух Нігояна.
Стогнуть руїни,
Факелом – рана.
В душах злетіла
Сотня Небесна,
Волі хотіла,
В славі воскресла.

Застереження

Земля, несходжена людьми,
Крутила час від ери в еру.
Тенета холоду й пітьми
Заціпили серця в печери.

Еволюційний плин тремтів
У злобі й битвах найсильніших.
В Галактиці мільйон світів,
Земля, здається, найтепліша.

А ми її вже продали,
Не взявши дозволу від Бога,
Іще тоді, як постולי
Шукали з пращуром дорогу.

Бо краще там, де нас нема.
А гомо сапієнс є всюди.
Все хоче брати задарма
І б'є один одного в груди.

Горить Земля в усі віки,
І на крові зростають квіти.
Ми плетемо із них вінки
На обеліск усього світу.

Конвеєр смерті під хрести
Вгризається Землі у груди.
Братерські валяться мости,
Аж їй у серце болем трудить.

Шевченко людство застеріг,
Щоб не втопили правди в крові.
Земля – єдиний оберіг,
І плач однаковий у мові.

Лукашева мелодія

Сопілка грає в лісі весняному.
Не видно Лукаша серед беріз.
І за пеньки сховалися всі гноми,
А пісня душу рве мою до сліз.

Я Мавкою блукаю лісовою.
Десь тут моє кохання – в'яз шумить.
І впевнено береза із-за хвої
В зеленій вишиванці майорить.

Сопілка грає тонко і невпинно,
Я чула цю мелодію не раз.
В траві згубились ягід намистини,
В дві низки наберу собі якраз.

А де ж Лукаш чи як його там звати?
В сопілці чую дихання жарке.
Весь ліс мелодію ту саму змовивсь грати.
Чого в берези листячко терпке?

Це казка все. А де ж чарівна квітка?
Зірву я, щоб чудовисько зловив.
І поцілую (гноми будуть свідки),
Щоб він всі муки в мене перелив.

Мене уже ніщо не залякає.
Врятується його й моя душа.
Я слухаю сопілку і шукаю
Чудовиська чи, може, Лукаша.

Я стану звуками

Одинокий пастух, де твоє пасовисько?
Чи в горах, де струмок, чи в долині?
Я сопілку твою чую серцем так близько...
Чом не стрілися ми із тобою й донині?

Звук мелодій влітає у душу як подих.
Заховався твій слід у нескошені трави.
Підкажи мені, Боже, який треба подвиг,
Щоб кохання моє перейшло у заграву?

Он вирує потік, там і глибоко, й мілко.
Та найглибша печаль у моєї розлуки.
Щоб не стихла повік милозвучна сопілка,
Я для тебе, пастух, обертаюсь на звуки.

Бабусин тапок

У цуценяти Яцька
Є дуже гарна цяцька –
Бабусин правий тапок
Без вусів і без лапок.
Він трохи косоокий,
Язик звисає збоку.
Коли іде бабуса,
Тоді і він у русі.
Бабуса спочиває –
Яцько язик хапає.
Кусає і гризе,
Мов то – смачне безе.
Коли бабуса встане,
А тапок не дістане:
«Віддай мій тапок, Яцьку!
Ну це ж тобі не цяцька».
Встає Яцько на лапки,
Несе бабусі тапка.
Йде бабця на зарядку –
Гризе їй песик п'ятку.
Як тільки бабця сяде,
Пес тапок знову вкраде.

Село під зорями

У ніч в містах не видно неба,
Лиш на околиці – зоря.
В селі над хатами й над степом
Розкрило небо вівтаря.

Чумацький Шлях у Всесвіт манить,
Стоять запряжені вози.
Садів цвітіння аж дурманить,
Рве тишу шерхит рогози.

І стережуть таємність річки
В деревах давніх береги.
Зігнувся місяць, наче свічка,
І сипле срібло навкруги.

А зорі падають на трави –
Салют життю в мільярдах свіч,
І переходить у заграву,
Бо віддається ранку ніч.

На осокорі, де отави,
Кантату світу ля-мажор
Взяв соловейко в дві октави,
Пташиний скликуючи хор.

Зміст

Валентина Грибенко	3
Валентина Григоренко	6
Ганна Демиденко (Ганна Верес)	8
Іван Дерменжи.....	14
Анна Дмитрук.....	17
Ганна Дроботущенко.....	23
Лариса Душак.....	31
Надія Єрмоленко.....	35
Світлана Камишна-Терещенко	39
Людмила Ковальчук	45
Віра Козлова	49
Олена Коленченко	53
Наталія Коса (Супроненко)	58
Володимир Кравченко	66
Ірина Кулаковська	70
Марина Лапай	76
Олексій Маслов	80
Лана Місячна	86
Ірина Морська	90
Лана Світко	94
Ольга Сіра (Helga S.)	100
Вікторія Скуратовська-Кравченко	104
Юрій Слесарев.....	107
Володимир Снегін	110
Тетяна Стеценко.....	115
Олена Таран.....	120
Лариса Ткач.....	123
Анжела Чехова	133
Світлана Чугай.....	137
Ольга Штепа.....	141

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Літературно-художнє видання

Первоцвіт

**Поезія
Випуск 4**

Комп'ютерний дизайн – *Анастасія Полончак*

Збір матеріалів – *Наталія Утиро*

Літературний редактор *Лана Світко*

Ризограф Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка

Наклад 50 прим.

Видавець і виготовлювач –

КЗ «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека

ім. В. Г. Короленка»,

проспект Миру, 41, м. Чернігів, 14000

E-mail: korolenkolib@ukr.net

Наша адреса:
14000, м. Чернігів, просп. Миру, 41
Тел./факс: (0462) 77-45-63
E-mail: korolenkolib@ukr.net
URL: www.libkor.com.ua